

روزنامه رسمی کشور شاهنشاهی ایران

شامل : کلیه قوانین مصوبه و مقررات - گزارش کمیسیونها - صورت مشروح مذاكرات مجلس - اخبار مجلس - انتصابات - آگهی های رسمی و قانونی

شماره ۳۷۵۳

شنبه ۷ دی ماه ۱۳۳۶

سال سیزدهم

شماره مسلسل ۱۴۴

دوره نوزدهم قانونگزاری

مذاكرات مجلس شورای ملی

جلسه ۱۴۴

صورت مشروح مذاكرات مجلس روزيك شنبه

اولدی ماه ۱۳۳۶

فهرست مطالب :

- ۱- تصویب صورت مجلس
- ۲- بیانات آقای نخست وزیر راجع بجزیران بازدید نواحی زلزله زده غرب و حقوق وزیران و ممنوعیت فعالیت حزبی در ادارات
- ۳- مذاکره در تعیین روز استیضاح
- ۴- طرح گزارش کمیسیون محاسبات راجع به بودجه ۱۳۳۶ مجلس شورای ملی از ماده ۳
- ۵- اخطار نظامنامه آقای مهندس فروهر طبق ماده ۲۸ آیین نامه
- ۶- تعیین موقع و دستور جلسه بعد - ختم جلسه

مجلس ساعت ده صبح بریاست آقای عماد تربتی

(نایب رئیس) تشکیل گردید

۱- تصویب صورت مجلس

نایب رئیس - صورت اسامی غائبین جلسه قبل قرائت میشود

(بشرح ذیل خوانده شد)

غائبین با اجازه - آقایان : یارافشار ، دکتر اصلان افشار ، دکتر اسدی ، سعیدی ، مجید ابراهیمی ، مرتضی حکمت ، اکبر بزرگ ابراهیمی ، رامبد ذوالفقاری ، دکتر نفیسی ، جلیوند ، اورنگ ، دکتر هدایتی ، صرافزاده ، اقبال ، کاظم شیبانی ، معین

زاده ، ساکینیان ، دکتر فریدون افشار ، مهندس فروغی ، امامی خوئی ، غائبین بی اجازه - آقایان : دکتر طاهری ، سنندجی ، دکتر جهانشاهی ، اریه ، مشار ، اخوان ، قبادیان ، شادمان ، هلامه و حبیبی ، دولتشاهی ، مهندس شیبانی ، دیز آمدگان و زود درفتگان با اجازه - آقایان : دهقان ، بهبهانی ، دکتر شاهکار ، دکتر امیر حکمت ، خرازی ، قنات آبادی

تیهورتاش ، پرفسور اعلم ، عرب شیبانی ، دکتر وکیل ، دکتر پیرنیا ، خزیمه علم ، نایب رئیس - نسبت بصورت مجلس نظری نیست ؟ (اظهاری نشد) چون اعتراضی نیست صورت جلسه تصویب می شود

۲- بیانات آقای نخست وزیر راجع بجزیران بازدید نواحی زلزله زده غرب و حقوق وزیران و ممنوعیت فعالیت حزبی در داخل ادارات

نایب رئیس - آقای نخست وزیر فرمایشی دارید ؟ بفرمائید

نخست وزیر (دکتر اقبال) - بطوری که آقایان نمایندگان محترم استحضار دارند نواحی غرب همانطوریکه در گزارش چندروز پیش عرض رسانیدم مورد قهر طبیعت قرار گرفته است و عمده زیادی از هموطنان عزیز ما دچار بدبختی و آسیب زدگی شده اند بر حسب امر جهانمطاع ملوکانه بنده بانفاق آقایان وزیر کشور بهداری و آقای دکتر عباس نفیسی دبیر کل جمعیت شیروخورشید سرخ بزرگ مسافرت کردیم و با اجازه آقایان گزارش مختصری را که تهیه کرده ام قرائت می کنم

بطوریکه خاطر آقایان نمایندگان محترم مجلس مستحضر است و چنانکه از طرف دولت رسماً در جلسات سابق گزارش داده شد متأسفانه بر اثر زلزله غرب که صبح روز جمعه بیست و دوم آذرماه اتفاق افتاد نزدیک بهشتاد دهکده در نواحی کرمانشاه و همدان رسندج ویران گشت و در حدود یکهزار و دویست نفر در این فاجعه عظیم تلف شدند و عمده کثیری مجروح و بیخانمان گشته اند از همان روز وقوع حادثه حسب الامر مطاع مبارک بندگان اعلیحضرت همایون شاهنشاهی ارسال کمکهای اولیه طبی و امدادی برای آسیب دیدگان شروع شد و با سرعت و جدیت قابل تحسینی شیروخورشید

سرخ و دستگاههای مسئول ارتشی و کشوری بنجات آسیب دیدگان همت گماشتند . بیشتر احتیاج آسیب دیدگان بچادر بود که شیروخورشید سرخ در فاصله پنجروز سه هزار دستگاه بهمدان و کرمانشاه فرستاد و شمع شیروخورشید سرخ را در این نقاط مسئول کارهای امدادی منطقه خود قرار داد و سایر مایحتاج آسیب دیدگان را نیز از حیث پوشاک و آذوقه یا از مرکز ارسال میداشت یا در محل تدارک میکرد و این کمک ها هنوز هم همچنان ادامه دارد اینچنانچه بر حسب امر مبارک شاهنشاه برای بازدید و سرکشی نقاط آسیب دیده بانفاق جنابان آقایان دکتر راجعی وزیر بهداری - دکتر جلالی وزیر کشور - دکتر عباس نفیسی دبیر کل جمعیت شیروخورشید سرخ صبح روز چهارشنبه بیست و هفتم آذرماه بکرمانشاه عزیمت کردیم (صدرزاده - بسیار خوب کردید) تا نزدیک مراحم ملوکانه را آسیب دیدگان این فاجعه عظیم الاغ کنیم و آنچه در محل برای تأمین وسائل آسایش و رفاه آنان ميسر است انجام دهیم بلافاصله پس از ورود و استماع گزارش اقدامات جمعیت شیروخورشید سرخ و سایر مأمورین کشوری و لشکری بقصه فارسینج که آسیب دیده ترین نقاط است عزیمت کردیم این دهکده از توابع سنقر است بکلی در هم کوفته شده و از یکهزار و هشتصد نفر سکنه آن نهصد و سی تن بهلاکت رسیده اند و هنوز هم بیم آن میرود که اجساد عده بیشتری بر اثر کاوش پیدا شود . وضعیکه در این دهکده دیدیم غیر قابل توصیف است و تا کسی بچشم نبیند نمیتواند حالت عده بیشماری از هموطنان ما را که اکنون با از دست دادن عزیزان و کسان خویش در این سرمای سخت در زیر چادرها بسر میبرند در پیش خود مجسم کند مأمورین وزارت بهداری و شیروخورشید سرخ و افراد لشکر باجدیت با آسیب دیدگان این دهکده ویران کمک میکردند و باید گفت که این کمکها تا سرحد فداکاری بود و در

این مذاكرات مشروح یکصد و چهل و چهارمین جلسه از دوده نوزدهم قانونگزاری

اداره تدوین و تحریر صورت مجلس

همه ما تأثیر فراوان کرد اصولاً باید از همکاری قابل تحسین کلیه مأمورین کشوری و لشکری در اینجا سیاست‌گذاری کنیم زیرا در این حادثه عظیم وظیفه خود را بخوبی درک کرده و باشا و سرعت با ایفای وظایف نوعی روانه خود اشتغال داشتند قریه‌سفر خوشبختانه تلفاتی نداشت ولی اکثر خانه‌ها آسیب دیده و ویران بود و مردمان داخل شدن در خانه‌های خود وحشت داشتند باید گفت این مشکل در اکثر نقاط آسیب دیده وجود داشت و با ادامه زلزله و شکست برداشتن اکثر خانه‌های دهقانی مردم در وضع بسیار دشواری قرار گرفته بودند و اکثر در بیرون خانه‌های خود در زیر چادرها زندگی میکردند روزی در نقاط صحنه و سراب صحنه و کنگاور و اسدآباد و قراء مجاور آن عزیمت کردیم در بین این قراء وضع آسیب دیدگان سراب صحنه رقت‌انگیز تر بود زیرا چهل و چهار تن در این دهکده تلف شده بودند و تقریباً هیچ خانه سالم نبود برای سکونت موقت مردم چادرهایی زده بودند و لاشه‌های اغنام و احشام منور در زیر آوار باقی بود که بتدریج مشغول بیرون آوردن آن بودند صحنه تلفاتی نداشت ولی در این منطقه بعضی دهات و قصبه‌ها آسیب دیده در مناطق بسیار سردسیر مشاهده شد در آن وضع مردم حقیقه رفت آور بود با همه مجاهدتی که برای نجات آنان بکار میرفت هنوز چنانکه باید سروسامانی نیافته بودند این دهکده‌های زیباغالباً در نقاط مرتفع و کوهستانی قرار داشت که معلوم است در فصل زمستان در مواقع عادی ناچار اندازه سرد و زندگی در آن مشکل است چه رسد که اکنون تقریباً هیچ خانه سالم در این دهات نیست و مردم ناچار در چادرها بسر می‌برند پس از بازدید این نقاط و بدلیل نفقات ملوکانه نسبت باسبب دیدگان و دلجویی از آنان بکرمانشاه مراجعت کردیم آنچه مشاهده شد در وهله اول آسیب دیدگان احتیاج بخانه و پناهگاه داشتند چون در این فصل بهر صورت تجدید ساختمان در نقاط مذکور میسر نبود برای ایجاد مسکن موقت مطالباتی بعمل آمد خوشبختانه جمعیت شیروخورشید سرخ در همان مراحل که کماکان اولیة بکرمانشاه نیز افتاده بود و هیئتی باین منظور بعمل اعزام داشت که مشغول مطالعه و رسیدگی بودند و مطالعات آنها نیز بتنتیجه رسیده بود و چنانکه امروز از طرف شیر و خورشید ساختمان خانه‌های چوبی تحت نظر کمیته خاصی که تعیین شده در نقاط آسیب دیده شروع خواهد شد جمعیت شیروخورشید سرخ و هیئت کمک‌به آسیب دیدگان امیدوارند که نایب مایان خانه‌ها را بنا کنند و مشکل مسکن را مرتفع سازند ولی در طی این یک ماه نیز میبایست برای آسیب دیدگان فکری

کرد و چهارم ای اندیشید برای اینکار با شرکت ملی نفت مذاکره و تصمیم اتخاذ شد که با چوب آهنهای موجود در شرکت نفت کرامانشاه بارک هائی ساخته و روی آن با شمع و برزنت قیر اندود پوشیده شود و بلافاصله با شیر و خورشید سرخ مذاکره شد که بقوریت شمع و برزنت به محل بفرستند.

فردای آروز نزدیک به هفت هزار متر برزنت تهیه کرده و فرستادند و تاکنون نزدیک بیست هزار متر فرستاده شده است که قرار است در شرکت نفت کرامانشاه قیر اندود و باین منظور بکار برده شود همچنین از طرف شیر و خورشید سرخ تلگرافی بآبیسار سپهبدانما تلغیج مذاکره شد که از حیث برزنت و شمع هر قدر ممکن است در بغداد نیز تعدادی بکار بکرمانشاه فرستاده شود و اینکار هم در دست اقدام است و باین ترتیب امید میرود با سرعت فوق العاده ای امر تهیه مسکن موقت برای آسیب دیدگان صورت پذیرد روز جمعه با هواییمایا بهمدان رفتیم و با آقایان فرماندار و هیئت جمعیت شیر و خورشید سرخ آنجا تماس گرفته و دستور لازم داده شد بهر حال اینجانب و اعضای هیئت اعزامی با نهایت تأثر خاطر خرابی و ویرانی در آن آسیب دیده خود را ترک گفتیم به آنها قول دادیم که با سرعت وقت و با بکار بردن تمام امکانات و وسائل وضع آنها را سروسامان بخشیم و از روز ورود تا کنون نیز لحظه‌ای از فکر آنان و پیدا کردن راه چاره‌ای برای ترمیم حالشان غافل نیستیم در اینجا چنانکه بارها عرض کردم باز هم باید عرض کنم که خوشبختانه اکنون دستکاهی در مملکت ما وجود دارد که بر حسب وظیفه خود با نهایت فداکاری و سرعت در اینگونه حوادث قیام و اقدام میکنند و آن شیر و خورشید سرخ است (صحیح است) که تحت ریاست عالی و الاحضرت شاهدخت شمس پهلوی طی چند ساله اخیر در آن دیدیم که شیر و خورشید سرخ و سایر مأمورین توانسته بودند اینکارها را مردم در یک مدت کوتاهی بوقوع برسانند برای اینکه اغلب این نقاط در کوهستانها هستند ولی با کمال علاقه و جدیت و فداکاری این کمکها را با آنجا رسانیده بودند این خلاصه‌ای بود از جریان آنجا که خواستم باستحضار آقایان برسانم و امیدوارم که توفیق حاصل کنیم در آتی نزدیک تا آنجا که ممکنست جریان این آسیب دیدگی و خسارات را بکنیم (انشاء الله) چند موضوع دیگر هم بود که خواستم حضور آقایان عرض بکنم در جلسه روز سه شنبه دوست عزیز بنده آقای دکتر شاهکار ضمن تذکراتیکه راجع بعقوبت آقایان نمایندگان که طبق قانون پرداخت می‌شود فرموده اند چون بنده اغلب صور تجلیه‌ها را میخوانم دیدم ایشان فرموده اند «ما حق نداریم که بکارمندان دولت بگوئیم

شما ۲۵۰۰ تومان حقوق بگیرد و از آن روزیکه دولت بتواند پاداش حقوق خودش را امانه کرد حق ندارد بگوید نسبت بوضع مردم بک خدمت واقعی می‌کنند بنده خیلی متأثر و متأسف شدم از این فرمایش خلاف حقیقت آنچه از دوست عزیز بنده آقای دکتر شاهکار که اگر دیگران یا از روی عدم اطلاع و یا از لحاظ اینکه با افکار بنده آشنائی ندارم نمیکنند زیاد جای ایراد بر جر اجات آسیب دیدگان که در انتظار کمک و مساعدت بیشتری هستند مرهم بودم و در روی یک نیمکت نشسته‌ایم و سالیان دراز با هم در یک کلاس بوده‌ایم ایشان بدون مطالعه و دقت و یا اگر کسی با ایشان متعالی نعت توجهات خاصه بنده گان اعلی حضرت همایون شاهنشاهی بتوانیم وظیفه خود را بنحو احسن انجام دهیم

در این واقعه اکثر رؤسای ممالک مختلف و مؤسسات صلب سرخ و هلال احمر جهانی مراتب تسلیت و همدردی خود را بدولت و ملت ایران ابراز داشته و آمادگی خود را برای کمکهای که خواسته شود اطلاع دادند بخصوص همکاری هلال احمر ترکیه موجب تشکر خاص است (صحیح است) که با فرستادن یک هزار دستگاه چادر با هواییمایا و قرار دادن سفیر و نمایانمایا خود با اختیار شیر و خورشید سرخ برای حمل چادرها و لوازم کمک بسیار قابل توجهی به آسیب دیدگان کرده اند که در خور همه گونه تحسین و تکریم است (صحیح است - احسن)

عرض کنم این مختصری بود از وضعیت آنجا که عرض آقایان رساندم و تا تشریف نبرید آنجا از نزدیک تصور نخواهید کرد که وضعیت آنجا در چه حال است بی اندازه بیچاره‌ها از همه حیث در حال بدی بودند خانه‌هایشان خراب شده و کسانشان ازین برفته است و متأسفانه این آسیب دیدگی در یک شعاع بزرگی است که ۸۵ کیلومتر است و خیلی متعجب شدم و تفتیکه بعداً تحقیق کردیم دیدیم که شیر و خورشید سرخ و سایر مأمورین توانسته بودند اینکارها را مردم در یک مدت کوتاهی بوقوع برسانند برای اینکه اغلب این نقاط در کوهستانها هستند ولی با کمال علاقه و جدیت و فداکاری این کمکها را با آنجا رسانیده بودند این خلاصه‌ای بود از جریان آنجا که خواستم باستحضار آقایان برسانم و امیدوارم که توفیق حاصل کنیم در آتی نزدیک تا آنجا که ممکنست جریان این آسیب دیدگی و خسارات را بکنیم (انشاء الله) چند موضوع دیگر هم بود که خواستم حضور آقایان عرض بکنم در جلسه روز سه شنبه دوست عزیز بنده آقای دکتر شاهکار ضمن تذکراتیکه راجع بعقوبت آقایان نمایندگان که طبق قانون پرداخت می‌شود فرموده اند چون بنده اغلب صور تجلیه‌ها را میخوانم دیدم ایشان فرموده اند «ما حق نداریم که بکارمندان دولت بگوئیم

که بصلاح مملکتست که البته با مسئولیت خودش انجام میدهد این است که بنده از پیشگاه مجلس شورای ملی و از آقایان نمایندگان استدعا میکنم هر امری نسبت بدولت هست انرا با مدارک بیشتر بنده تر بیون بفرمایند گفتن اینکه من شنیده‌ام که آقای میکیند نماینده محترم یکمکه آروز فرمودند بایستی وظیفه وجدانی و شرافتی نمایندگی خودشان عمل بکنند و بایستی آجیل بگیرند بیاورند در پشت این تریبون معرفی بکنند ولی بگویند شنیده‌ام که منظور شده است این نمیشود بودجه‌ای را که اضافه میکنند اول می‌دهند اینجا اینجا محل قانونگذاری است آقایان قانون گذار هستند بودجه میگویند اینها عجب بد سوخته‌هایی هستند ما که نمیتوانیم خرجی بکنیم تمام موادش هست اگر هم یک حقوقی برای میگویند و آقایان خدمت آقایان نیاورده‌ایم (یک نفر از نمایندگان - ما موافقم) حالا عرض میکنم امر اعلی حضرت را خدمت آقایان عرض میکنم در آن جلسه یکی از آقایان اظهار کرده اند یادش آید پاداش یک راه بیشتر ندارد از اعتبار دولت اولاً بنده یادش هست این بنده بول ملت را که از شما می‌گیرم بر خلاف بعضی‌ها که می‌خود سنگ ملت را سینه می‌زنند عرض میکنم که بنده خدمت گزار ملت هستم نمی‌گویم که این خدمت‌گزار می‌نمیرد بنده است ولی گمان میکنم بنده بیشتر از آقایانی که ادعا دارند بملت سرو کار داشته‌ام و عقیده بنده این است که بایستی از اعتبار دولت پاداش بفرزاده داد شود و این را عرض کنم که در دولت بنده هیچ چیز مجرمانه وجود ندارد برای اولین دفعه در تاریخ مشروطیت ایران (بهیچانی - شما خلاف مشروطیت عمل میکنید) صورت تمام اعتبارات سری و اعتبارات عادی را داریم ماشین کردند و تمام وزارتخانه‌ها دادند بنده خود هم در کابینه‌های پیش و زبر بود ولی صورت نمی‌دادند اعتبارات سری در اختیار رئیس دولت است و رئیس دولت بهر طوری که بخواهد خرج بکنند میتواند و طبق قوانین هیچ جای سؤالی از او نیست ولی برای اینکه وزرای من بدانند که عمل مجرمانه در دولت من و بدون اجازه من وجود دارد البته سابقاً بود عرض کردم بنده خودم در دولت بودم از خیلی چیزها و وزراء اطلاع نداشتم یکی هم خود بنده ولی در این دولت نیست وزراء من همه چیز را می‌دانند و چیزی مجرمانه نیست صورت اعتبارات سری را دادیم ماشین کردند و به هم وزراء دادیم باینکه خرج اعتبارات سری دولت در اختیار رئیس دولت است معطل ماشین کرده اند که بآنها بدهند بنده امروز هر دو صورت را آورده‌ام

و خیلی متأسفم که فقط دو نسخه آورده‌ام یکی را به خواسته شخصاً تقدیم کنم بدوست عزیزم آقای دکتر شاهکار که مطالعه بکنند متأسفانه امروز تشریف ندارند یکی دیگر هم آورده‌ام که تقدیم کنم که آقای رئیس مجلس و الان تقدیم میکنم که در آرش و مجلس بماند و معلوم شود خرج اعتبارات سری و اعتباراتیکه در اختیار این دولت است مجرمانه نیست صورتش را تقدیم میکنم یک دولتی که اینطور عمل میکند نگویید که از این اعتبارات برای خودش حقوق درست کرده است این شایسته نیست می‌دانید این چه اثر دارد؟ آن کار - مندانی که آقای دکتر داد فرار روز راجع بوضع حقوق آنها سؤال فرموده بودند میگویند اینها عجب بد سوخته‌هایی هستند ما که نمیتوانیم خرجی بکنیم تمام موادش هست اگر هم یک حقوقی برای میگویند و آقایان خدمت آقایان نیاورده‌ایم (یک نفر از نمایندگان - ما موافقم) حالا عرض میکنم امر اعلی حضرت را خدمت آقایان عرض میکنم در آن جلسه یکی از آقایان اظهار کرده اند یادش آید پاداش یک راه بیشتر ندارد از اعتبار دولت اولاً بنده یادش هست این بنده بول ملت را که از شما می‌گیرم بر خلاف بعضی‌ها که می‌خود سنگ ملت را سینه می‌زنند عرض میکنم که بنده خدمت گزار ملت هستم نمی‌گویم که این خدمت‌گزار می‌نمیرد بنده است ولی گمان میکنم بنده بیشتر از آقایانی که ادعا دارند بملت سرو کار داشته‌ام و عقیده بنده این است که بایستی از اعتبار دولت پاداش بفرزاده داد شود و این را عرض کنم که در دولت بنده هیچ چیز مجرمانه وجود ندارد برای اولین دفعه در تاریخ مشروطیت ایران (بهیچانی - شما خلاف مشروطیت عمل میکنید) صورت تمام اعتبارات سری و اعتبارات عادی را داریم ماشین کردند و تمام وزارتخانه‌ها دادند بنده خود هم در کابینه‌های پیش و زبر بود ولی صورت نمی‌دادند اعتبارات سری در اختیار رئیس دولت است و رئیس دولت بهر طوری که بخواهد خرج بکنند میتواند و طبق قوانین هیچ جای سؤالی از او نیست ولی برای اینکه وزرای من بدانند که عمل مجرمانه در دولت من و بدون اجازه من وجود دارد البته سابقاً بود عرض کردم بنده خودم در دولت بودم از خیلی چیزها و وزراء اطلاع نداشتم یکی هم خود بنده ولی در این دولت نیست وزراء من همه چیز را می‌دانند و چیزی مجرمانه نیست صورت اعتبارات سری را دادیم ماشین کردند و به هم وزراء دادیم باینکه خرج اعتبارات سری دولت در اختیار رئیس دولت است معطل ماشین کرده اند که بآنها بدهند بنده امروز هر دو صورت را آورده‌ام

خلاف قانون است آنچه که راهش باز است سؤال است و استیضاح است میفرمائید اگر قبول شد میدانیم اگر قبول نشد مرخص میشویم و میرویم عرض کنم دو موضوع دیگر اینجا مطرح بود است یکی سؤال آقای سراج حجازی که شایده امروز مطرح نیست مقررات داخلی مجلس را بنده درست نمیدانم ولی راجع بآن دوسه کلمه ای بایشان عرض میکنم تا موقعی که نوبت طرح این سؤال شد اگر لازم دانستم می‌آیم مفصلاً حضورشان عرض میکنم سؤال فرموده بودند که دولت چرا بخش نامه داده که کارمندان دولت در محیط کارشان فعالیت سیاسی نکنند بنده تصور میکنم که صدور این بخشنامه مورد تأیید تمام نمایندگان است (صحیح است) (مهندس فروهر - بنده باین است که چه جور باشد) آقای رئیس بنده را خواسته اند برای این سؤال (دکتر افشار - سؤال نکردند قبل از دستور بود) معلوم شد خود جناب عالی هم که جز و حزب هستید از جریان اطلاع ندارید ایشان سؤالی فرمودند علاوه بر رئیس دولت هم حق دارد که در هر موقع صحبت بکنند و جواب بدهد عرض میکنم که آقایان مثل اینکه همه اوضاع فراموش میکنید بنده از این تأسف میخورم که همه چیز فراموش میکنیم ما اوضاع ده سال پیش چهار سال پیش بخشید پنج سال پیش فراموش می‌کنیم حالا با خیال راحت نشسته‌اید و فراموش کرده‌ایم که اوضاع چه بوده است (حشمتی - افخودما در این کار دخالت داشتیم ما خودمان مبارزه کردیم چطور ما فراموش میکنیم؟) جناب عالی را نکفتم جناب عالی فراموش نکردید آقایان فراموش فرموده‌اند که در بنگاه راه آهن این فعالیت های حزبی ما را بچه روزی انداخته بود راه آهن ما را فلج کرده بود (صفاری - در تمام جاها) هر روز چاقو کشتی و هر روز داد و بیداد بود (سراج حجازی - آنها احزاب غیر قانونی بودند) آنوقت که فعالیت میکردند قانونی بودند بنده آنها را غیر قانونی اعلام کردم عرض کنم که این آقایان اوضاع تمام دستگاه اداری ما را بهم زده بودند الان آن بخشنامه را که آقایان دیده‌اند بنده دوباره می‌خوانم بنده بآنها گفته‌ام که آزاد هستید که فعالیت حزبی بکنید پس فراموش می‌کنید که طرفدار بنده است اعلام می‌شود بعضی نیست بنده بآن حزب هم اجازه نمیدهم که در محیط کار وقتی که نشسته‌اند پشت میز کار و کارمند هستند آنجا دستورات حزبی را اعمال بکنند و در غیر بنشینند از این حزب و آن حزب با هم دیگر کلوز می‌شوند و حرف بزنند و کار مملکت بماند (صحیح است) من این را گفته‌ام (صحیح است - احسن) من این را گفته‌ام و این موضوع اینجا نوشته شده است ملاحظه فرمودند و یک چیز را هم آقا

ملاحظه فرمایند بنده تا تمام اینها را به تصویب شاهانه نرسانم ابلاغ و اجرا نمیکم این راهم آقایان اطلاع داشته باشند متن بخشنامه را هم اینجا میخوانم بنده هیچ کاری را بدون اطلاع و تصویب شاهانه نمیکم ولی البته با مسئولیت خودمان (احسن) طبق قانون اساسی ما مسئول هستیم ولی تا ایشان تصویب و اجازه نفرمایند و اجازه ندهند ابلاغ نمی‌کنم اما با مسئولیت خودم ابلاغ می‌کنم و دولت خودم حالاً متن بخشنامه را میخوانم با گزارش رسیده بود که اجازت در ادارات فعالیت شروع کرده‌اند البته اگر مملکت اصول حزبی در دست است یعنی حزبی با اکثریت حکومت کرد آن حزب می‌نشند و دستورات و تصمیمات کلی میگیرد مثلاً می‌گوید امروز از نظر مصالح مملکت و مسئولیتی که ما داریم فرض فرمایند راه آهن اصفهان بکرمان یا اصفهان بشیراز کشیده شود بعد از اینکه این تصویب شد یعنی حزب تصویب کرد آنرا به راه آهن ابلاغ می‌کنند که این خط را بکش اگر آنجا یک کارمندی بود که از حزب دیگری بود و گفت که من نمی‌خواهم احرا بکنم بهش می‌رسد وقتی که کارمندی در محوطه کارش است هر دستوری که باو میدهند باید اجرا شود کارمند در غیر ساعات اداری هر کاری می‌خواهد راجع بجز ب بکنند می‌کند ولی وقتی که پشت میز کارش نشسته است باید کاری را که رئیس یا دولتش باو دستور داده اجرا بکند و اینکه من مخالفم نمی‌کنم بنده وقتی آن حزب رفت و حزب دیگر آمد سر کار آن دستوراتش را می‌دهد و آن کارها را انجام می‌دهد بازم در اینجا دستورات حزبی است و میل شخصی آقا نیست که کسی میلش نکند و انجام ندهد ما برای اینکه هر ج و مرج در دستگاه‌های اداری ما ایجاد نشود بموقع جلوش را گرفته‌ایم پس فردا که حزب بنده هم سر کار آمد آنها هم اگر خواستند در سر کار فعالیت حزبی بکنند جلوش را خواهیم گرفت (سراج حجازی - چه موردی پیدا شد برای صدور این بخشنامه) گزارشانی داشتیم استیضاح فرمایند تا بنده هم موافق را عرض کنم عین بخشنامه اینست «قرار کارمندان و مأمورین دولتی بمناسبت انتساب به احزاب مختلف سیاستهای حزبی را در امور که بعهده آنان محول است دخالت میدهند و افکار حزبی را در وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی و کارخانجات منعکس می‌سازند چون اینگونه اقدامات افکار کارمندان و مأمورین را که باید همواره متوجه انجام وظایف مربوطه بآنها باشند منحرف میسازد و مابین کارمندان ایجاد تشتت و اختلاف می‌نماید باینجهت بمنظور حفظ انضباط امور وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی و کارخانجات

که اولین شرط حسن انجام وظایف مأمورین است اکیداً ابلاغ می شود که کارمندان در ساعات مقرر اداری و در معیط کار (عدهای از نمایندگان - بسیار خوب است) هیچ وجه حق ندارند هیچگونه اقدام و فعالیت جزئی بنمایند (صحب است) و با افکار و عقاید سیاسی خود را در انجام وظایف خود منعکس و وارد سازند (صحب است) (احسن) بنده آقای گفتم که مأمورین و مردم حق ندارند وارد حزب بشوند بنده همچو غلطی نکردم بنده خودم وارد حزب هستم (یک نفر از نمایندگان کدام حزب) هر حزبی از آن جهت بنده همچو دستوری ندیده ولی آقایان در آن اطای که می نشینند و کار میکنند درست نیست که یکی بگوید من حزب فلان و آن یکی بگوید من حزب فلان و بزنند سرو کول بکند بگر در وقت اداری مأمورین باید کارشان را بکنند این فرمایش حاجبست که می کنید البته وقت سؤال مطرح شد جواب عرض خواهم کرد (یک نفر از نمایندگان همین جواب کافی است) البته این صورت گزارش عرض شد چون رئیس دولت حق دارد بیاید و مزاحم آقایان شود (نورالدین امامی - يك غير اداری هم می گذاشتید خلاص می شدم)

۳ - مذاکره در تعیین روز استیضاح

نخست وزیر - موضوع دیگر که خواستم به عرض آقایان برسانم ، جناب آقای دکتر پیرنیا دولت اینجناب را استیضاح کردند البته ناهم نکرار میکنم چون ما هیچ امر و کاری را بدون اجازه اعلیحضرت نمی کنیم چون تشریف ندارند از اینجهت بنده حالا نمی توانم عرض کنم که چندروز دیگر برای جواب استیضاح ایشان حاضر خواهم بود وقتی که اعلیحضرت همایونی تشریف فرما شدند که انشاء الله سلامتی فردا سه ساعت بعد از ظهر تشریف می آورند بنده روز استیضاح را باستحضار مجلس می رسانم و حاضر خواهم شد برای جواب

فایز رئیس - با اجازه آقایان ماده استیضاح است قرائت می شود (شرح زیر خوانده شد)

ماده ۱۶۵ - پس از ابلاغ وره استیضاح وزیر یا وزیران مورد استیضاح در اولین جلسه مجلس شورای ملی وزیر یا مجلس پس از اسفاه نظر آنان راجع تعیین وقت استیضاح بدین مذاکره در اصل موضوع روز استیضاح را که نباید بیش از دو هفته تأخیر افتد معین می نماید. تعیین وقت در مدت مقرر در این ماده حتمی است و تأخیر آن ممکن نخواهد بود مگر با موافقت استیضاح کننده و دولت .

فایز رئیس - این ماده مخصوصاً قسمت آخر آن برای جلب توجه جناب آقای نخست وزیر قرائت شد چون در این ماده تصریح شده است که دولت پس از اطلاع از جریان استیضاح باید بلافاصله در مجلس حاضر بشود و دولت امروز در مجلس حاضر شده و در مدتی که زائد بر دو هفته نباشد باید روز و جلسه طرح استیضاح تعیین بشود بنابر این فقط ممکن است با موافقت استیضاح کننده تعیین روز جلسه را بروز دیگر بگذاریم

نخست وزیر - دولت همیشه برای جواب استیضاح حاضر است عرض کردم تعیین روز همانند پس از تشریف فرمائی اعلیحضرت همایونی . بعد بنده خدمت میرسم

بهبهانی - باید طبق قانون معلوم بشود اینجامگر مکتب خانه است

عمیدی فوری - چون با توافق استیضاح کننده امکان دارد که تعیین وقت بعد موکول شود جناب آقای دکتر پیرنیا هم موافقت می کنند معین بشود

فایز رئیس - آقای دکتر پیرنیا **دکتر پیرنیا** - چون اعلیحضرت همایونی انشاء الله فردا بعد از ظهر سلامتی مراجعت می فرمایند بنده با تقاضای جناب آقای نخست وزیر دایر بر اینکه تعیین وقت استیضاح بماند بعد از تشریف فرمائی اعلیحضرت همایونی که انشاء الله فردا سلامتی مراجعت می فرمایند کمال موافقت را دارم (احسن)

فایز رئیس - بعضی از آقایان درخواست نطق کردند نام کسی در اینجا برده نشده مگر آقای سراج حجازی که مربوط بسؤالشان مطالبی گفته شد و امروز سؤال هم مطرح نبود

سراج حجازی - چون آقای نخست وزیر توضیح دادند بنده بی نیازم روزیکه سؤال مطرح بشود بنده توضیح عرض خواهم کرد

۴ - طرح گزارش کمیسیون محاسبات راجع به بودجه ۱۳۳۶ مجلس شورای ملی از ماده ۳

فایز رئیس - با اجازه آقایان ماده استیضاح است قرائت می شود (شرح زیر خوانده شد)

ماده سوم - بکاربرداری مجلس شورای ملی اجازه داده میشود کسانی که بعنوان کارمند در ادارات مجلس شورای ملی قلماسفول بوده و هنوز وضع آنها رسمی نگردیده بشرح زیر

دو نفر کارمند پایه یک یک نفر پایه دو و دو نفر پایه سه و تبدیل حقوق يك نفر کارمند روزمزد برسی و نیز تبدیل وضع خدمت آقای محمد صادق عضدانلو به

پایه چهاراداری و همچنین تبدیل پنج اداری آقای یوز مقیم داروساز پایه ۳ بزرگ یکمی و پایه سه آقای یدالهی دارو ساز پایه یک بزرگ بکمی و انتقال دو نفر پایه نه از وزارتخانه ها بمجلس شورای ملی اقدام نماید و کاربرداری مجلس شورای ملی موظف است در ظرف مدت سه ماه از کارمندان فعلی صورت سازمان اداری مجلس را تهیه و تصویب مینماید برساند و آنچه در بین کارمندان فعلی افراد اضافه بر سازمان وجود دارد و وابسته بسازمان تلقی خواهد شد استخدام و انتقال جدید کارمندان و روزمزد و خدمتگذار جزء و بهر عنوان دیگر زائد بر سازمان اداری و کارمندان و خدمتگذاران فعلی مطلقاً ممنوع خواهد بود

فایز رئیس - آقای مهندس جفرودی مخالفید؟ بفرمائید

مهندس جفرودی - در ماده سوم ذکر شده است تبدیل حقوق يك نفر کارمند روزمزد برسی فرض بفرمائید کارمند روزمزدی شش ماه پیش یکسال پیش بایک حقوق گزافی بعنوان روزمزد استخدام شده است مثلاً مقتصد تومان ششصد تومان و یا با نصد تومان یکسال پیش استخدام شده است این بدعت را مجلس شورای ملی نباید بگذارد که این آقا بایکسال سابقه خدمت رتبه ۹ بشود (صحیح است) بنده اگر این مطلب اینطور باشد از آقایان کاربرداریان گله خواهم کردم مجلس شورای ملی نباید این بدعت را بگذارد

در موقی که کارمندان دولت بعد از ۳۴ سال خدمت حائز مقام رتبه ۹ میشوند و تومان حقوق میگیرند اشخاصی را بیاروند با حقوق ششصد تومان و یا نصد تومان بعنوان روزمزد و بعد از یکسال و دو سال پایه رسمی بدهند (صحیح است) (امید سالار - شما پیشنهاد بدهید ما اصلاح می کنیم) بنده چه پیشنهاد بدهم پیشنهاد شما مقدم است (سلطانمراد بختیار - پیشنهاد کنید ما قبول میکنیم) همینطور بصورت روزمزد بماند چه علت دارد رسمی بشود شما نباید چنین کاری بکنید

فایز رئیس - آقای امید سالار (مخبر کمیسیون محاسبات) بنمایند معترض برای اصلاح اینکار حق پیشنهاد دارند و آقا هر نوع پیشنهادی دارند بدهند و چون بعقیده بنده این مطلبی که فرمودند صحیح بود بنده پیشنهادشان را قبول میکنم

فایز رئیس - آقای سلطان مراد بختیار بفرمائید (صفا ری - تلفن چی ها يك قانون خاصی دارند) اینجا اینها ندارند حقوقشان ناچیز است اگر مرحمت بفرمائید خیلی مناسب است (مهندس هدایت - اصلاح بفرمائید تلفن چی های فعلی) بند قبول میکنم که کله فعلی اضافه شود پس اینطور

فایز رئیس - این مطالب باید پیشنهاد بشود و بصورت منظمی در بنیاد آقای مهندس جفرودی ممکن است پیشنهاد بفرموده و اصلاح بشود

سلطانمراد بختیار - بهر صورت ما موافقیم که روی مدارک تحصیلی سابقه بورتبه و حقوقی که استحقاق دارد تبدیل بشود

فایز رئیس - دیگر کسی در این ماده اجازه ننواسته پیشنهادات قرائت میشود (شرح زیر خوانده شد)

مقام معترم ریاست مجلس شورای ملی اینجناب پیشنهاد می نماید که تیرم ذیل بماده ۳ اضافه شود

تبصره - کاربرداری مجلس مکلف است در صورتی که برای سازمان اداری یافتی مجلس شورای ملی احتیاجی بکارمند جدید پیدا شود در هرجه اول از اولاد کارمندان و خدمتگزاران مجلس که واجد شرایط هستند استفاده نماید

چند نفر از نمایندگان - ایشان نیستند

دولت آبادی - پیشنهادی که ایشان فرمودند مشابه آنرا بنده بعنوان ماده الهائی پیشنهاد کرده ام

فایز رئیس - پیشنهاد دیگری قرائت می شود

(شرح زیر خوانده شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی پیشنهاد میکنم تلفن چی های مجلس شورای ملی آخرین پایه و حقوق ثابت ایشان مأخذ کارمندی قرار داده و از اول سال ۳۶ محل پایه ایشان طبق قانون استخدام کارمندان تسجیل واعطاء شود

میشود پیشنهاد میکنم تلفن چی های فعلی مجلس شورای ملی آخرین پایه و حقوق ثابت ایشان مأخذ پایه کارمندی قرار داده و از اول سال ۳۶ محل پایه ایشان طبق قانون استخدام کارمندان مشخص واعطاء شود (مهندس بهرودی - آخرین پایه شان مأخذ قرار بگیرد یعنی ۹۴) نظر این است که آخرین حقوق ثابت ایشان را مأخذ قرار بدهند برای دادن پایه

فایز رئیس - آقای سلطانمراد بختیار

سلطانمراد بختیار - بنده حضور آقایان عرض میکنم اگر آقایان موافقت بفرمایند که تلفن چی ها و یا سرمستخدمین مجلس وضعیتشان تبدیل بشود از روزمزد به رتبه ای بهتر است این را برای تمام خدمتگذاران قائل بشویم يك مرتبه این کار را بکنیم و تبیص قائل نشویم برای اینکه چه فرق میکند يك کسی که در يك محل کار میکند و دیگری در محل دیگر یکی در تلفن خانه خدمت میکند و یکی در رست خانه کار میکند بنده خیال میکنم اگر آقایان تصویب بفرمایند يك دفعه اینکار بشود تبیص قائل نشویم

فایز رئیس - آقای اردلان مخالفید؟ بفرمائید

اردلان - مخالفت بنده موافقت با فکر جناب آقای بختیار است چون باین پیشنهاد اگر ما رأی بدهیم تبیص است و من با نظر جناب عالی موافقم حالا که صحبت شد دلیلی ندارد که ما این مزیت را برای همه قائل نشویم و بگوئیم کسانی که در مجلس شورای ملی هستند و يك حقوقی هم از مجلس میگیرند مطابق آخرین حقوقشان آنها را تبدیل کنیم به رتبه اداری این پیشنهاد را هم کرده ایم خواهش میکنم که بطور کلی رأی بگیرد چه اشکالی دارد

اردلان - مخالفت بنده موافقت با فکر جناب آقای بختیار است چون باین پیشنهاد اگر ما رأی بدهیم تبیص است و من با نظر جناب عالی موافقم حالا که صحبت شد دلیلی ندارد که ما این مزیت را برای همه قائل نشویم و بگوئیم کسانی که در مجلس شورای ملی هستند و يك حقوقی هم از مجلس میگیرند مطابق آخرین حقوقشان آنها را تبدیل کنیم به رتبه اداری این پیشنهاد را هم کرده ایم خواهش میکنم که بطور کلی رأی بگیرد چه اشکالی دارد

فایز رئیس - آقای اردلان مخالفید؟ بفرمائید

اردلان - مخالفت بنده موافقت با فکر جناب آقای بختیار است چون باین پیشنهاد اگر ما رأی بدهیم تبیص است و من با نظر جناب عالی موافقم حالا که صحبت شد دلیلی ندارد که ما این مزیت را برای همه قائل نشویم و بگوئیم کسانی که در مجلس شورای ملی هستند و يك حقوقی هم از مجلس میگیرند مطابق آخرین حقوقشان آنها را تبدیل کنیم به رتبه اداری این پیشنهاد را هم کرده ایم خواهش میکنم که بطور کلی رأی بگیرد چه اشکالی دارد

(شرح سابق خوانده شد)

صارمی - بنده مخالفم

فایز رئیس - پیشنهادی هم رسیده که برای تمام خدمتگزاران مجلس باشد و چون این پیشنهاد از صورتی که داده شده بود خارج میشود و بصورت کلی درمیآید بنابراین بعنوان مخالف و موافق يك نفر دیگر میتوانند صحبت بکنند آقای صارمی بفرمائید

صارمی - بنده منقدهم مجلس شورای

ملی بایستی بیشتر رعایت بکند و اصول را محفوظ و منظور بدارد اگر شما بخواهید تمام کارمندیانی که حقوق میگیرند تبدیل بمستخدم رسمی بکنید نتیجه این است که به باغبان و کمک باغبان رتبه ۹ داده شود در صورتیکه دادن رتبه ۹ اداری يك فرد مستلزم طی مدارج خدمت در کار اداری است و یادداشتن مدارک تحصیلی است اینکه معنی ندارد چون ما مجلس هستیم و با يك قیام وقعود میتوانیم هر تصمیمی را بگیریم برخلاف قانون استخدام کشوری و برخلاف اصول و برخلاف انصاف اینکار را بکنیم آقا معنی ندارد شما يك نفر دکترا را با مدارک دکترا رتبه ۶ و ۷ بدهید (صحیح است) و کسی را که باغبانی میکند رتبه ۹ بهش بدهید وقتی که بطور کلی شما اینطور می شود مستخدمین جزء مجلس شورای ملی دارای آیین نامه داخلی هستند و در ربات بآنها داده میشود شما بکنفر تلفن چی را که نصد تومان حقوق میگیرد روی آئین نامه داخلی مجلس این را خدمتگزار جزء مجلس شورای ملی است و دارای درجات مرتب و قوانین و مقررات خاصی است معنی ندارد آنرا بهم بزیند و بیاید باین آقا که ۹۱۲ تومان حقوق میگیرد و اگر خواستید رتبه بهش بدهید (یک نفر از نمایندگان - رتبه ۱۴ میشود) بلی رتبه ۹ هم بیشتر می شود پس این معنی ندارد و باید اصول و مقررات در مجلس شورای ملی محفوظ باشد از جناب آقای مهندس جفرودی نسبت به تذکری که دادند با اینکه بنده عضو کمیسیون محاسبات هستم فکر می کنم فرمایششان بسیار صحیح و اصولی بود اظهار تشکر و امتنان میکنم البته حقوق روزمزد نباید مأخذ رتبه قرار بگیرد و خیلی خوشوقتیم که آقایان امید سالار و سلطانمراد بختیار هم قبول کردند که این تبدیل را رعایت تشریفات قانون استخدام و در نظر گرفتن سوابق خدمتی ایشان انجام بشود و الا معنی ندارد که اینجا بشنیم و برای افرادی در مجلس رتبه معین کنیم بنده میدانم که هر ایضم ممکن است بطبع يك عدای از همکاران مجلس شورای ملی خوش آیند نباشد ولی باید اصول را ملحوظ داشت و از آن تخطی نکرد

فایز رئیس - آقا باغبان که نمیشود آنهم بشود رتبه ۹ اداری

پرفسور اعلم - آقا چطور پیشنهاد بشود باغبان نشود؟

فایز رئیس - در اطراف پیشنهادات فقط يك مخالف و يك موافق حق دارند صحبت کنند اعلام رأی میشود و یکبار دیگر برای توجه آقایان پیشنهاد قرائت میشود

(شرح سابق خوانده شد)

صارمی - بنده مخالفم

فایز رئیس - پیشنهادی هم رسیده که برای تمام خدمتگزاران مجلس باشد و چون این پیشنهاد از صورتی که داده شده بود خارج میشود و بصورت کلی درمیآید بنابراین بعنوان مخالف و موافق يك نفر دیگر میتوانند صحبت بکنند آقای صارمی بفرمائید

فایز رئیس - آقا باغبان که نمیشود آنهم بشود رتبه ۹ اداری

پرفسور اعلم - آقا چطور پیشنهاد بشود باغبان نشود؟

فایز رئیس - در اطراف پیشنهادات فقط يك مخالف و يك موافق حق دارند صحبت کنند اعلام رأی میشود و یکبار دیگر برای توجه آقایان پیشنهاد قرائت میشود

(شرح سابق خوانده شد)

صارمی - بنده مخالفم

فایز رئیس - پیشنهادی هم رسیده که برای تمام خدمتگزاران مجلس باشد و چون این پیشنهاد از صورتی که داده شده بود خارج میشود و بصورت کلی درمیآید بنابراین بعنوان مخالف و موافق يك نفر دیگر میتوانند صحبت بکنند آقای صارمی بفرمائید

فایز رئیس - آقا مهندس هدایت را تأمین کنید و حقوق بازنشستگی بهشان بدهید

فایز رئیس - آقای مهندس هدایت بفرمائید

فایز رئیس - آقا مهندس هدایت چون آقای بهبهانی پیشنهادشان را پس گرفتند بنابراین در موقی که پیشنهاد مشابه آقای اردلان مطرح میشود صحبت بفرمائید حالا پیشنهاد جناب آقای اردلان قرائت میشود

(شرح زیر قرائت شد)

بنده پیشنهاد میکنم حقوق فعلی مستخدمین مجلس شورای ملی پایه اداری آنها محسوب گردد

فایز رئیس - آقای اردلان بفرمائید **اردلان** - پیشنهاد بنده بیشتر روی این نظر است که بنده با تبیص مخالفم تنها پیشنهاد آقای بهبهانی نیست مثلاً بنده يك سؤالی کردم و عده ای از آقایان هم توضیح دادند مستخدم اداری را چطور بزرگش میکنند آنهم بزرگش یکی و بزرگش سومی (یکی از نمایندگان - آنهم با اسم) بنده نمیدانم مجلس شورای ملی چطور می آید يك آدم اداری را حقوق بزرگی بهش میدهد اینکه مشکل تر است نا اینکه بنده بگویم يك مستخدم مطابق حقوقی که میگیرد اداری باشد بنده مقصودم از اداری بودن برای اینست که اولاد اینها بتوانند از حقوقی که اینها میگیرند استفاده کنند چون وقتی این حقوق بطور رسمی بآنها داده نمیشود پس از مردن با اولاد آنها هم چیزی داده نمیشود ولی اگر تبدیل با اداری شد اگر مرد وسوابق خدمتش کافی بود آنوقت به اولادش داده میشود و تبصره آخر ماده می گوید که ما استخدام جدید نکنیم و صلاح هم نیست که استخدام بکنیم بنابراین البته این حق میماند برای اداره کارگزینی و هیئت رئیسه مجلس شورای ملی که سنوات خدمت آنها و معلومات آنها تمام این نکات را در نظر بگیرند و بعد وضع استخدام هم را بیک جور بکنند این نظر بنده است البته آقایان میتوانند رأی بدهند یا ندهند

فایز رئیس - آقای مهندس هدایت مخالف هستید؟

مهندس هدایت - موافقم

فایز رئیس - آقای پرفسور اعلم مخالفید بفرمائید

پرفسور اعلم - عرض کنم در این که هر کس خدمت کند باید آتشش تأمین بشود هیچ گفتگویی ندارد در هر مقامی که باشد باغبان باید بدانند که خدمت باغبانی در مجلس میکند روزی که به تقاعد رسید حقوق تقاعدش را بگیرد اما يك نکاتی هست که مجلس نمیتواند رعایت نکند این پیشنهاد مثل این است که شما بگوئید که هر کس در دانشکده بزرگش هست استاد بشود نمی شود استاد يك شرایطی دارد قدیم آقا مدیر کل شدن خیلی مشکل بود انتخاب مدیر کل وزارتخانه اینطوری بود يك قانونی را آوردند اینجا و پیشخدمت مدیر کل شد این پیشخدمت را بنده اطلاع دارم که ادعای سفارت کبری هم دارد و میگوید که من رتبه ۹ هستم پس هم سفارت کبری بدهد پس بایستی رتبه ها را تبدیل نکرد يك راهی پیدا کنید که این باغبان آتشش تأمین بشود این را ما موافقم ولی

فایز رئیس - آقا مهندس هدایت را تأمین کنید و حقوق بازنشستگی بهشان بدهید

فایز رئیس - آقای مهندس هدایت چون آقای بهبهانی پیشنهادشان را پس گرفتند بنابراین در موقی که پیشنهاد مشابه آقای اردلان مطرح میشود صحبت بفرمائید حالا پیشنهاد جناب آقای اردلان قرائت میشود

(شرح سابق خوانده شد)

صارمی - بنده مخالفم

فایز رئیس - پیشنهادی هم رسیده که برای تمام خدمتگزاران مجلس باشد و چون این پیشنهاد از صورتی که داده شده بود خارج میشود و بصورت کلی درمیآید بنابراین بعنوان مخالف و موافق يك نفر دیگر میتوانند صحبت بکنند آقای صارمی بفرمائید

فایز رئیس - آقا مهندس هدایت را تأمین کنید و حقوق بازنشستگی بهشان بدهید

فایز رئیس - آقای مهندس هدایت چون آقای بهبهانی پیشنهادشان را پس گرفتند بنابراین در موقی که پیشنهاد مشابه آقای اردلان مطرح میشود صحبت بفرمائید حالا پیشنهاد جناب آقای اردلان قرائت میشود

(شرح سابق خوانده شد)

صارمی - بنده مخالفم

فایز رئیس - پیشنهادی هم رسیده که برای تمام خدمتگزاران مجلس باشد و چون این پیشنهاد از صورتی که داده شده بود خارج میشود و بصورت کلی درمیآید بنابراین بعنوان مخالف و موافق يك نفر دیگر میتوانند صحبت بکنند آقای صارمی بفرمائید

فایز رئیس - آقا مهندس هدایت را تأمین کنید و حقوق بازنشستگی بهشان بدهید

فایز رئیس - آقای مهندس هدایت چون آقای بهبهانی پیشنهادشان را پس گرفتند بنابراین در موقی که پیشنهاد مشابه آقای اردلان مطرح میشود صحبت بفرمائید حالا پیشنهاد جناب آقای اردلان قرائت میشود

نهایت رتبه مدیر کل به باغبان بدهید این کار مبتذل است

فایز رئیس - آقای مهندس هدایت **مهندس هدایت** - عرض کنم که علت موافقت بنده این است که در مجلس شورای ملی عده ای مستخدم غیر رسمی هستند که اینها نامزانی که حیات دارند خوب حقوقشان را میدهند بعضی هم نیست ولی خدای نکرده بعد از فوت تکلیف اینها و ورثه شان معلوم نیست و اینها بلا تکلیف هستند بنده اگر بنده دیگری این موضوع تأمین بشود یعنی مطابق آخرین حقوقی که میگیرند بتوانند از مزایای بیمه اجتماعی که يك کارگر استفاده میکند اقلاً استفاده بکنند و مطابق حقوقی که میگیرند مثل يك مستخدم رسمی از حقوق بازنشستگی بتوانند استفاده کنند بنده عرض ندارم ولی استدعا میکنم فکری برای مستخدمین غیر رسمی بفرمائید چون با این ترتیب اینها بلا تکلیف خواهند بود و ورثه شان بلا تکلیف خواهند ماند (صحیح است) بنده پیشنهاد داده ام

فایز رئیس - آقای مغیر توضیحاتی دارید بفرمائید

اردلان - بنده پیشنهاد را پس میگیرم

امید سالار - جواب جناب آقای اردلان را اول عرض کنم سؤالی فرمودند راجع تبدیل رتبه اداری به بزرگی ملاحظه بفرمائید که این تبدیل موقی شده است که آن شخص رفته دیلمد کتر آورده یعنی از دانشکده رسمی ایران تصدیق آورده است که این آقا کمتر شده است در داروسازی و بنا بر این مطابق قوانینی که وزارت بهداشت و تمام اصول استخدام کشوری ماحکمه ماست باور تبه داده اند اما آنچه که فرمودند راجع به مستخدمین غیر رسمی ما مستخدمین غیر رسمی اینجنابداریم ما مستخدمین جزء داریم برای استحضار آقای مهندس هدایت عرض میکنم که ما قوانین خاصی هم برای بازنشستگی آنها داریم و خدای نکرده اگر یکی از آنها فوت کرد مثل مستخدمین رسمی مشمول مقررات بازنشستگی خاصی است که نسبت برورثه شان انجام میشود

فایز رئیس - با توضیحاتی که آقای مغیر دادند مستقر فرمودند پیشنهاد دیگری قرائت میشود

(شرح زیر قرائت شد)

مقام معترم ریاست اینجناب پیشنهاد مینماید تبصره ذیل بماده ۳ اضافه شود تبصره - کاربرداری مکلف است در صورتی که برای سازمان فنی یا اداری مجلس شورای ملی احتیاج بکارمند جدیدی پیدا شود از اولاد کارمندان و خدمتگزاران مجلس که واجد شرایط هستند استفاده بکنند

دولت آبادی - شمس قنات آبادی - آقا مگر این جا امامزاده است که تولیتش نسل بعد النسل باشد

فایز رئیس - آقا مهندس هدایت را تأمین کنید و حقوق بازنشستگی بهشان بدهید

فایز رئیس - آقای مهندس هدایت چون آقای بهبهانی پیشنهادشان را پس گرفتند بنابراین در موقی که پیشنهاد مشابه آقای اردلان مطرح میشود صحبت بفرمائید حالا پیشنهاد جناب آقای اردلان قرائت میشود

(شرح سابق خوانده شد)

صارمی - بنده مخالفم

فایز رئیس - پیشنهادی هم رسیده که برای تمام خدمتگزاران مجلس باشد و چون این پیشنهاد از صورتی که داده شده بود خارج میشود و بصورت کلی درمیآید بنابراین بعنوان مخالف و موافق يك نفر دیگر میتوانند صحبت بکنند آقای صارمی بفرمائید

فایز رئیس - آقا مهندس هدایت را تأمین کنید و حقوق بازنشستگی بهشان بدهید

فایز رئیس - آقای مهندس هدایت چون آقای بهبهانی پیشنهادشان را پس گرفتند بنابراین در موقی که پیشنهاد مشابه آقای اردلان مطرح میشود صحبت بفرمائید حالا پیشنهاد جناب آقای اردلان قرائت میشود

فولادوند - آقای کالت راهم اثری کنید که برسد به اولاد نمایندگان

نایب رئیس - آقای دولت آبادی که اینجا بیستاد شده است نسبت بآن در جلسه پیش بندر رئیس مطالب را جملا عرض کردم که دنبال حسن نیتی که آقایان نمایندگان محترم بموجب خدمتگزاران مجلس دارند پیشنهاد کرده ام که حق تقدیمی برای اولاد کارمندان و کارکنان مجلس قائل بشوند که اگر در آینده احیای سابقه خدمت هست در شرایط مساوی اولاد کارمندان مجلس شورای ملی که واجد شرایط باشند حق تقدم در استخدام داشته باشند البته نظر بنده در این پیشنهاد این است که هر کسی میل دارد در تربیت اولادش کوشش و کوشش آید و امیدوار باشم این کار را امیدی است که برای افرادی که در اینجا خدمت می کنند امیدوار باشند که در آینده راه برای اولادشان اگر آنها هم واجد شرایط باشند باز است این پیشنهاد بنده بود امیدوارم مورد توجه آقایان هم قرار بگیرد

نایب رئیس - آقای مسعودی مخالفید (مسعودی - بلی) بفرمائید

مسعودی - بنده البته میل نداشتم که همچوقت با پیشنهادات آقای دولت آبادی مخالفت بکنم ولی چون این پیشنهاد را مخالف اصل میدانم مجبور به مخالفت شدم این صحیح نیست که بیایم بری یکدسته از مستخدمین يك امتیازی دولت مثل حکومت سلسله طبقات قرون وسطی مشه دو باش و باش همه جا سرایت می کند اگر آقایان نظرشان باشد سابق وقتی يك سرتیب بچه اش بدینا می آمد او هم سرتیب میشد این اصل را آمدند در این مملکت بهزدند برای اینکه هر کس مطابق استعداد و لیاقتی که دارد پیش بیاید (احسن) ماحالا بیایم يك امتیازی برای کارمندان مجلس شورای ملی قائل بشویم همین امتیاز را اعضای وزارت خارجه هم خواهند خواست (یکی از نمایندگان - دارند)

همین امتیاز را اعضای وزارت مالیه هم می خواهند همین امتیاز را ارتشی ما هم میخواهند و ذی حق هم هستند همین امتیاز را شاید خود آقایان و کلاه هم بداد بخواهند و بگویند که اولادشان مقدم هستند این يك اصلی است که قابل دوام نیست و صحیح نیست این دور و تسلسلی دارد با کمال حسن نیتی که جناب آقای دولت آبادی دارند استدهای بنده اینست که این پیشنهاد را پس بگیرند که گرفتار دور و تسلسل نشویم

نایب رئیس - آقای دکتر رضائی موافقت (دکتر رضائی - مخالفم) چون دیگر درخواستی نشده است لذا نسبت به این پیشنهاد اعلام رای میشود آقایانی که

باین پیشنهاد موافقت قیام فرمایند (عدم کمی برخاستند) تصویب نشد پیشنهاد دیگری قرائت میشود (بشرح زیر قرائت شد)

پیشنهاد می نامم که دوفتر آبادروز مزد که از بودجه آبدارخانه استفاده حقوق مینمایند چون تمهیلی بر بودجه نخواهد شد از تاریخ تصویب این قانون طبق آیین نامه خدمتگزاران مجلس رسماً استخدام بشوند بیات ما کو

نایب رئیس - آقای بیات ما کو بیات ما کو - چیز تازه ای نیست دو نفر از پیشخدمت های آبدارخانه که روزمزد هستند تقاضا کرده اند مثل سایر مستخدمین جزء که اینجا هستند حکم بشوند و از این وضع بیایند بیرون حقوقشان هم که اضافه نمی شود قانون استخدام هم منعی ندارد روزمزد هستند اینها حکمی بشوند خیال میکنم جناب آقای مغیر هم موافقت بفرمایند (دکتر رضائی - قانون برای افراد وضع بفرمائید)

نایب رئیس - آقای سلطان مراد اختیار **سلطان مراد اختیار** (مغیر) بنده می خواهم عرض کنم که متأسفانه نمایان همکاران محترم چرا تمام پیشنهاداتی که دارند و تمام پیشنهاداتی که میخواهند بکنند در بودجه مجلس میکنند و در بودجه دولت نمی کنند در صورتیکه بکر تبه هم پیشنهاد شد و آقایان پس گرفتند برای اینکه تبعیض نشود (بیات ما کو - استخدام جدید نیست) میدانم آن پیشنهاد هم راجع با استخدام نبود راجع باین بود که آن آقایانی که رتبه ندارند تبدیل شوند بکارمندان رتبه ای ولی چون مخالفت شد بنده استدعا میکنم که آقایان هم پیشنهاد شان را پس بگیرند چون بقیه آقایان هم برای يك دسته دیگر پیشنهاد می کنند و در تمام جلسه بایستی برای فرد فرد شاخصی که اینجا کار می کنند پیشنهاد بکنیم و رد بکنیم (احسن)

نایب رئیس - آقای دکتر بیات ما کو مخالف (دکتر بیات ما کو - بیات ما کو) بيات ما کو - بیشتر نمیتواند صحبت کند آقای صارمی موافقت (صارمی - مخالفم) چون موافقتی نیست اعلام رای میشود

بیات ما کو - پیشنهاد را پس بگیرم **نایب رئیس** - پیشنهاد دیگر قرائت می شود (بشرح زیر قرائت شد)

مقام محترم ریاست مجلس شورای ملی پیشنهاد میکنم عبارت تبدیل بکنفرانز حکمی برسمی مندرج در بودجه مجلس شورای ملی بصورت زیر اصلاح شود و تبدیل وضع روز مزدی بکنفر کارمندان روزمزد برسمی از روی سوابق خدمتی و مدارک تحصیلی و بدون در نظر گرفتن حقوق فعلی او مهندس جفرودی **نایب رئیس** - آقای مهندس جفرودی

مهندس جفرودی - مطلبی را که قبلاً عرض آقایان نمایندگان محترم رساندم و از همه متشکرم که آن را مورد توجه و رعایت قرار دادند بنده بیک صورت قانونی در آوردم در این ماده هست تبایل حقوق بکنفر کارمندان روزمزد برسمی چون بکنفر را بهر حال مطابق قوانین بصورت روزمزد استخدام کرده اند در ماده نوشته شده تبدیل حقوق او بر تبه اداری و این صحیح نیست و باید تبدیل رتبه او وضع صحیحی داشته باشد بنده این عبارت را باین صورت تبدیل کردم و تبدیل وضع روز مزدی بکنفر کارمندان روزمزد برسمی از روی سوابق خدمتی و مدارک تحصیلی و بدون در نظر گرفتن حقوق فعلی او (صحیح است) (پرفسور اعلام - یعنی چه) یعنی اگر ۵۰۰ تومان حقوق میگیرد رتبه ای را متناسب با ۵۰۰ تومان ندهند مطابق مدارک تحصیلی و سابقه رتبه اداره بدهند (پرفسور اعلام - اصلاً چرا رتبه بدهند؟) برای اینکه باید وضع ثابتی داشته باشد بنابراین اگر مجلس محترم اصلاحت دید اینکار را خواهد کرد بنده از جناب آقای امیدسالار و آقایان کارپردازان متشکر هستم که باین پیشنهاد موافقت میکنند (انتهاج - اجباری نباشد اضافه کنید که میتواند قبول بکنند و میتواند قبول نکند) (سلطان مراد - میتواند را هم اضافه بفرمائید)

مغیر - اگر این تبدیل با موافقت خودش باشد بنده موافقت یعنی بنظر خودش باشد بتواند قبول بکنند و بتواند با وضع فعلی باشد

نایب رئیس - آقای صارمی **صارمی** - بنده موافقت **نایب رئیس** - آقای پرفسور اعلام **پرفسور اعلام** - بنده مخالف **پرفسور اعلام** - بنده بیک دور مخالفت کردم و بازم مخالفم عرض این است که آفاشما چرا رتبه میدید بیاید باز نشستی آنها را درست کنید بگوئید هر کسی در مجلس ۱۵ سال یا بیست سال خدمت کرد روزمزد هم بود وقتی باز نشسته شد همان حقوق را میگیرد آخر چرا رتبه می دهید ما حق رتبه دادن نداریم باین ترتیب باغبان رتبه ۹ میشود فرض کنید که ۹۰۰ تومان حقوق میگیرد باین رتبه ۱۲ میدهد يك کسی که مدیر کل میشود سالها زحمت میکشد (نزرک ابراهیمی - بی جهت بی جهت یا با جهت مرارت میکشد شما می آید باغبان را رتبه ۹ میکشید بنده اصلاً پیشنهاد حذف این ماده را بکنم (عدم ای - صحیح است)

نایب رئیس - آقای قنات آبادی موافقت هستی؟ (قنات آبادی - بلی) بفرمائید

قنات آبادی - بنده فکر میکنم که جناب آقای پرفسور توجه باصل این موضوع فرمودند و بیک اصل کلی تری توجه نکردند

و آن اینست که اساساً جناب آقای پرفسور این دوسه دوری که بنده افتخار خدمتگزاران دارم اساساً کارمندان مجلس یکی یک دانه دانه فرد فرد بموجب همین جور قوانین استخدام شده اند یعنی در مجلس شورای ملی يك قانون کلی استفاده از ابتدا نوشته شده که طبق آن قانون کلی افراد استفاده بشوند یا از بیایان و روزمزدی تبدیل رتبه ای بشوند (دکتر رضائی - آهم نظر بوده است) آنوقت جناب عالی تشریف نداشتند که مشورت بکنند در صدر مشروطیت بود است (یکی از نمایندگان - حالا مشورت بکنند) بعد مشورت بکنند می خواهم عرض کنم که این وضع از زمان دروزر بنده و جناب عالی بوده است بنده در املا مطلب عرضی ندارم اما آن مقدار که من تعقیب کردم این يك کارمندی است که اینجا حقوق میگیرد و بموجب اجازه ای که مجلس به هیئت رئیسه داده است این شخص بعنوان روزمزد استخدام شده است و چون دارای مدارک تحصیلی است و کار فرموده منم موافقت باغبان را بنا برین داد باغبان باید کارش را بکنند و حقوق بگیرد اما يك آدم تحصیل کرده با سواد مثل جناب عالی باید طبق يك قانون معین و مشخص از مزایای استخدامی برخوردار بشود

نایب رئیس - نسبت به پیشنهاد آقای مهندس جفرودی اعلام رای میشود آقایان که با این پیشنهاد موافقت قیام بفرمائید (اکثر برخاستند) تصویب شد

نایب رئیس - پیشنهاد دیگری قرائت میشود (بشرح زیر قرائت شد) پیشنهاد میکنم ماده ۳ تجزیه و حذف شود

نایب رئیس - آقای دکتر دادفر **دکتر دادفر** - وقتی که مادر دانشکده حقوق درس می خواندیم در تعریف قانون و مشخصات قانون استادان ما دو کلمه تمیز یافته اند می گفتند که قانون باید مشمول داشته باشد و دوام داشته باشد برای بکنفر و دو فرد قانون نمیگذرانند اما مادر مجلس نوشته ایم برای بکنفر قانون می گذرانیم این خلاف اصل است این صحیح نیست این ماده ۴ را بنده می خوانم هم عبارت انشائیش درست نیست و هم مدلولش صحیح نیست و هم يك تبعیض هائی شده است که اگر مجلس شورای ملی این را برای مجلس قبول بکنند هیچ داعی ندارد که دستگاره های دولتی استفاده نکنند اولاً میگویند دو نفر کارمند پیاپی يك يك نفر پایه دور نفر پایه سه و تبدیل حقوق بکنفر کارمندان روزمزد برسمی بنده نمایانم بچه تناسبی بکنفر را پایه ۲ میکنم بکنفر را پایه ۲ میکنم و چه ملاک می بین شده است که مثلا هر کس در مجلس سه سال سابقه دارد پایه يك بدهند و هر کس بیشتر دارد پایه ۲

بنده این بکنفر را نه دیده ام و نمی شناسم منظورم مخالفت با ایشان نیست منظورم حفظ اصول است بعد آمده اند در اینجا نوشته اند که برای دوفتر یکی بارتبه يك پزشك یکی داده میشود و یکی پایه سه پزشك یکی اگر میخواهند پایه این آقایان را پزشك یکی تبدیل کنند پزشكی يك شرایطی دارد يك طبیعی که می رود بعد از بیست سال تحصیل می آید و باو پزشك یکی میدهند در اینجا گفته شد این آقا رفته است دانشکده داروسازی را تمام کرده است بنده می خواهم از جناب آقای دکتر بیرسم طبق مقررات دانشکده پزشکی و داروسازی محصل باید هر روز صبح و هر بعد از ظهر اجباراً سر کلاس باشد این آقا که رفته است و درس میخواند است در مجلس چکار میکرده است؟ این معنی ندارد هر کس بیاید در يك دستگامی هم حقوق بگیرد و هم برود این آقا را نمی شناسم و مخالفتی هم ندارم ولی مجلس اگر اصل تبعیض را بپذیرد نمی تواند در دستگاهای دولتی دیگر بگوید چرا تبعیض میکنند اساس کار را بر پایه صحیحی بگذارند آقایان آمده اند اینجا نوشته اند برای انتقال دو نفر پایه ۹ از وزارت و وزارت کشاورزی یا وزارت خارجه؟ بنا بر این این ماده ای است که از صدر تا ذیل آن همه اش یزتی بازی و تبعیض است همه اش استثناء است این خلاف شئون مجلس است باینجهت بنده پیشنهاد حذف این ماده را کردم (احسن)

نایب رئیس - آقای قنات آبادی **قنات آبادی** - وقتی که مادر دانشکده حقوق درس می خواندیم در تعریف قانون و مشخصات قانون استادان ما دو کلمه تمیز یافته اند می گفتند که قانون باید مشمول داشته باشد و دوام داشته باشد برای بکنفر و دو فرد قانون نمیگذرانند اما مادر مجلس نوشته ایم برای بکنفر قانون می گذرانیم این خلاف اصل است این صحیح نیست این ماده ۴ را بنده می خوانم هم عبارت انشائیش درست نیست و هم مدلولش صحیح نیست و هم يك تبعیض هائی شده است که اگر مجلس شورای ملی این را برای مجلس قبول بکنند هیچ داعی ندارد که دستگاره های دولتی استفاده نکنند اولاً میگویند دو نفر کارمند پیاپی يك يك نفر پایه دور نفر پایه سه و تبدیل حقوق بکنفر کارمندان روزمزد برسمی بنده نمایانم بچه تناسبی بکنفر را پایه ۲ میکنم بکنفر را پایه ۲ میکنم و چه ملاک می بین شده است که مثلا هر کس در مجلس سه سال سابقه دارد پایه يك بدهند و هر کس بیشتر دارد پایه ۲

آیین نامه را قرائت کنید **قنات آبادی** - حق با شماست **دکتر بیات** - حالا صحبت کردید البته که حق با من است حذف صحبت ندارد **قنات آبادی** - این دیگر داد زدن ندارد عرض کردم که حق با جناب عالی است علی ای حال اینکه آقایان نمایندگان محترم می گویند برای استخدام مجلس يك قانون کلی بیاید خودش بخودی خود حرف غلطی نیست حرف صحیحی است بنده هم این حرف را قبول دارم هر کس دیگری هم باشد این حرف را قبول دارد اما مطلب این است که از روز اول تا امروز عمل بر خلاف این بوده است یعنی هر روزی مجلس بجز این احتیاجی که از نظر کار اداری مجلس شورای ملی داشته باشد رتبه ای که مستحقین مجلس شورای ملی هستند افرادی را که احتیاج داشته اند بصورت مختلفه با تجویز مجلس شورای ملی استخدام کرده اند تمام کسانی هستند که در بودجه گذشته مجلس شورای ملی طبق تصمیم مجلس شورای ملی استخدام شده اند و آمده اند و مشغول کار شده اند و الان این ماده مربوط با افراد و اشخاصی است که مشغول کار هستند و مجوزش هم بودجه گذشته مجلس شورای ملی بوده است اما اینکه جناب عالی فرمودید که باغبان دارای صلاحیت رتبه دادن نیست آقایان این يك آدمی است که تحصیل کرده است مثل هزاران تحصیل کرده دیگر که در جاهای دیگر حق دارند يك وضع ثابت استخدامی داشته باشند هیئت رئیسه مجلس شورای ملی که مطلع است باوضاع و احوال فرد فرد کارمندان اینجا و میزبان صلاحیت آنها میخواهد باین هده حق بدهد که در وضع استخدام آنها يك وضع ثابتی پیش بیاید بنابراین من میخواهم به آقایان که در دادفر عرض کنم که بهتر است پیشنهادتان را پس بگیرید برای اینکه آن کسانی که این ماده را تنظیم کرده اند کسانی بوده اند که از طرف خود آقایان انتخاب شده اند و آنها با احتیاجات مجلس شورای ملی حد اقل بیش از من و شما واقفند

نایب رئیس - آقای دکتر بیات **دکتر بیات** - نظامنامه ای داشتید تجزیه صحبت نمی کنند پیشنهاد می شود ولی حق مذاکره ندارند تجزیه را ارجاع برای میکنند (یکی از نمایندگان - پیشنهاد حذف است) حذف هم همان است بنا بر این نه مخالف اجازه صحبت داشته است نه موافق

نایب رئیس - هیچ موضوعی بسون بحث از مجلس شورای ملی نباید بگذرد پیشنهاد تجزیه غیر از حذف است ماده ۱۴۰ برای اطلاع آقایان قرائت میشود (بشرح زیر قرائت شد)

ماده ۱۴۰. در مسائل و مواردی که

مشتمل بر فقرات مختلف است هر گاه تجزیه آن از طرف يك نماینده خواسته شود باید آن ماده یا مطلب تقسیم و جزع جزء بدون توضیح و بحث رای گرفته شود و در پایان مجدداً در باب فقراتی که قبول شده است اخذ رای بعمل آید

نایب رئیس - این ماده مربوط به موقعی است که بحث در کلیات شده باشد در جزئیات که درخواست تجزیه میشود دیگر بعضی نشود پس اعتراض ایشان وارد نبود آقای دکتر رضائی موافقت بفرمائید

دکتر رضائی - جناب آقای قنات آبادی استدعا میکنم برای این حقیر توجه بفرمائید شاید خیلی بی جا نباشد بنده اگر با این پیشنهاد موافقت میکنم از این نقطه نظر است که فکر میکنم قوانین همانطور که دوست گرام جناب آقای دکتر دادفر فرمودند باید جنبه عمومی داشته باشد برای افراد بخصوصی نباید قانون وضع شود البته این فرمایش جناب عالی هم صحیح است که میفرمائید که يك شخصی است که روز مزد کار می کند و روزمزد استخدام شده است حالا کار اداری انجام میدهد و نمی تواند مزایای کارمندان اداری استفاده بکنند بعقیده بنده راه حل این ماده آنطوریکه آقایان همکاران محترم فرمودند نیست با تمام احترامی که بنده برای همکاران محترم قائم می خواهم عرض کنم که يك راه حل بهتری میشود پیدا کرد و اتفاقاً خود شما تقریباً این را داخل رایید کرد بودید ولی در انتهای ماده متأسفانه منحرف شدید از راه حل اساسی این عقیده شخص بنده است خیلی عقلم قاصر است استدعا میکنم توجه بفرمائید شاید مورد توجهتان قرار گیرد ملاحظه میفرمائید که شما می گویند که بکار پردازان مجلس شورای ملی اختیار داده میشود کسانی که بعنوان کارمند در ادارات مجلس شورای ملی فعلاً مشغول بوده و هنوز وضع آنها برسمی نگردیده بشرح زیر چرا بشرح زیر این را چرا عمومیت نمی دهید می آید اسم يك عده افراد بخصوصی را ذکر می کنید اگر می خواهید وضع آنها را تثبیت بکنید همانطور که جناب آقای قنات آبادی فرمودند و متأسفانه توجه نمی فرمائید کارمندان که کار اداری انجام می دهند و دارند حقوقشان را روزمزد دریافت می کنند چرا این را عمومیت نمی دهید این را نباید تبدیل بیایه کارمندی بکنید بشرح زیر یعنی چه؟ بنده از این نقطه نظر بود و برای از بین بردن تبعیض بود که بایشتهاد آقای دکتر دادفر موافقت کردم و برای تأمین نظریات آقای قنات آبادی بنده خدمتتان عرض کردم این را حل است و تبعیض هم به هیچ وجه وجود ندارد

نایب رئیس - پیشنهاد سکوت رسیده است قرائت میشود

مشتمل بر فقرات مختلف است هر گاه تجزیه آن از طرف يك نماینده خواسته شود باید آن ماده یا مطلب تقسیم و جزع جزء بدون توضیح و بحث رای گرفته شود و در پایان مجدداً در باب فقراتی که قبول شده است اخذ رای بعمل آید

نایب رئیس - این ماده مربوط به موقعی است که بحث در کلیات شده باشد در جزئیات که درخواست تجزیه میشود دیگر بعضی نشود پس اعتراض ایشان وارد نبود آقای دکتر رضائی موافقت بفرمائید

دکتر رضائی - جناب آقای قنات آبادی استدعا میکنم برای این حقیر توجه بفرمائید شاید خیلی بی جا نباشد بنده اگر با این پیشنهاد موافقت میکنم از این نقطه نظر است که فکر میکنم قوانین همانطور که دوست گرام جناب آقای دکتر دادفر فرمودند باید جنبه عمومی داشته باشد برای افراد بخصوصی نباید قانون وضع شود البته این فرمایش جناب عالی هم صحیح است که میفرمائید که يك شخصی است که روز مزد کار می کند و روزمزد استخدام شده است حالا کار اداری انجام میدهد و نمی تواند مزایای کارمندان اداری استفاده بکنند بعقیده بنده راه حل این ماده آنطوریکه آقایان همکاران محترم فرمودند نیست با تمام احترامی که بنده برای همکاران محترم قائم می خواهم عرض کنم که يك راه حل بهتری میشود پیدا کرد و اتفاقاً خود شما تقریباً این را داخل رایید کرد بودید ولی در انتهای ماده متأسفانه منحرف شدید از راه حل اساسی این عقیده شخص بنده است خیلی عقلم قاصر است استدعا میکنم توجه بفرمائید شاید مورد توجهتان قرار گیرد ملاحظه میفرمائید که شما می گویند که بکار پردازان مجلس شورای ملی اختیار داده میشود کسانی که بعنوان کارمند در ادارات مجلس شورای ملی فعلاً مشغول بوده و هنوز وضع آنها برسمی نگردیده بشرح زیر چرا بشرح زیر این را چرا عمومیت نمی دهید می آید اسم يك عده افراد بخصوصی را ذکر می کنید اگر می خواهید وضع آنها را تثبیت بکنید همانطور که جناب آقای قنات آبادی فرمودند و متأسفانه توجه نمی فرمائید کارمندان که کار اداری انجام می دهند و دارند حقوقشان را روزمزد دریافت می کنند چرا این را عمومیت نمی دهید این را نباید تبدیل بیایه کارمندی بکنید بشرح زیر یعنی چه؟ بنده از این نقطه نظر بود و برای از بین بردن تبعیض بود که بایشتهاد آقای دکتر دادفر موافقت کردم و برای تأمین نظریات آقای قنات آبادی بنده خدمتتان عرض کردم این را حل است و تبعیض هم به هیچ وجه وجود ندارد

نایب رئیس - پیشنهاد سکوت رسیده است قرائت میشود

(بشرح زیر قرائت شد) اینجناب پیشنهاد سکوت ماندن این لایحه را می نمایم - عمیدی نوری **نایب رئیس** - آقای عمیدی نوری **عمیدی نوری** - بکمیته ای که ماده سوم تنظیم شده است با مطالعه ای که بنده در ماده پنجم قانون بود چه مجلس شورای سال گذشته کردم دیدم این بکلی مالف آن است یعنی مخالف قانون است و چون مباحثاتی که در مجلس شورای ملی بعمل می آید باید مطابق اصل و قانون باشد و اگر مباحثات خلاف قانون بود جای اعتراضات نامای است و از این جهت که در مجلس شورای ملی در پیشنهادات يك موافق و يك مخالف بیشتر نمی تواند صحبت کند بنده برای اینکه بیشتر بتوانم توضیح بدهم که این ماده سوم برخلاف اصل و برخلاف قانون است این پیشنهاد را دادم خواهش میکنم آقایان توجه بفرمائید که ما دستغوش نظریات خاصی برای کارمندان خودمان نشویم یا قوانین غیر اصولی وضع نکنیم آقایان شما همه اینجا صحبت می کنید که باغبان را نباید رتبه بدهند الان اینجا می خواهید يك نفر روزمزد را رسمی کنید که چطور قانون وضع می کنید که يك نفر روز مزد را تبدیل برسمی کنید؟ شما جور بشوند دفع فرمودید و فرمودید که ما نمی توانیم روی حقوق و سوابق باشخاص رتبه بدهیم چطور در این ماده ۳ نوشته آید تبدیل حقوق يك کارمند روزمزد برسمی؟ بنده می خواهم بیرسیم توی مجلس شورای ملی ما چندتا کارمند روز مزد داریم؟ اگر دیگر ندارید این یکی چیست و اگر دارید چند نفر دیگر چرا این گذاشته آید؟ (بهادری - دیگر ندارم فقط همین یکی است) خیر بنده اطلاع دارم هستند افراد دیگر که کارمند روزمزد هستند آیا این از عقیده است آن هاضمیت؟ آیا مجلس شورای ملی باید اینجوری قانون وضع کند شما می فرمائید که ما نیایستی بسوابق رتبه ها را تبدیل کنیم توی همین ماده عبارت دیگری هست که بت آقایان اسم برده شده است که وضع اداریش تبدیل شود بر تبه این صحیح نیست چرا صحیح نیست؟ قوانین مجلس شورای ملی نباید جنبه شخصی و خصوصی داشته باشد مثلا در این ماده میگویند دوفتر رتبه ۹ به مجلس منتقل بشوند بنده ماده پنجم قانون بودجه سال گذشته را برایتان می خوانم ماده پنجم این قانون الان حکومت می کند تصویب شده اجرا شده موشح است نوشته است استخدام جدید و انتقال از وزارت خانه ها و ادارات و دستگاههای ملی و مجلس سانسارمان اداری مجلس شورای ملی بکلی ممنوع است خوب يك هم وقت قانونی الان هست آنوقت شما در این ماده هم گذاشته آید که دوفتر رتبه ۹ از يك وزارت خانه ای بیایند

اینجا آقایان مخالف این قانون است آیا ما مطابق آئین نامه می توانیم درمباحثاتی که خلاف قانون باشد وارد بشویم اینست که بنده می بینم پیشهاد جناب آقای دکتر دادفر بسیار پیشنهاد اصولی است شما یک همچو ماده ای دارید که اصولاً استخدام جدید ممنوع است انتقال از وزارت خانه ممنوع است این قانون بقوت خودش باقی است پس این استثنائاتی که برای افراد خاصی قائل شده اید خلاف اصل و خلاف قانون است از این ماده صرف نظر بکنید و یک ماده اصولی تنظیم کنید بیاورید اینست که بنده پیشنهاد سکوت این ماده را کردم که بنده تاجسه آینده یک فکری بکنیم که این ماده را بطور اصلاح بکنیم که نظر جناب آقای شمس قنات آبادی که صحبت میفرمایند و علاقمندان و استدلالشان هم قوی است تا این شود این مسئله حل شود و از جنبه خلاف اصولی و خلالت قانونی اش هم خارج شود که ما بتوانیم بگوئیم مجلس شورای ملی بتواند بگوید که لایحه ای را که از امور داخلی خودش است و مربوط بکارمندان خودش است برخلاف اصول عمل نمی کنند این است که خواهستم عرض کنم که این ماده سه برخلاف اصل و خلاف قانون است و پیشنهاد جناب آقای دکتر دادفر در حدش کاملاً صحیح است

نایب رئیس - آقای مرآت اسفندیاری بایشتهاد حذف و سکوت مخالفید (مرآت اسفندیاری بلی) بفرمائید

مرآت اسفندیاری - عرض کنم جناب آقای عمیدی نوری پیشنهاد سکوت لطف کرده اند و در اظهاراتی که فرمودند فرمودند که بیشتر علاقه مندند که یک معالجه را توضیح بفرمایند و واقعه مطالبشان مطالب صحیحی بود بنده یک تحقیقی کردم و متوجه یک نکته شدم که شاید جناب آقای عمیدی نوری متوجه نشده باشند این ماده از دو قسمت تشکیل شده است یکی راجع بآن که کارمند روزمزد است که باید تبدیل شود و یکی هم انتقال دفتر کارمندان بدستگاه اداری مجلس شورای ملی در مورد کارمند روزمزد البته نظری آقایان اتخاذ فرمودید و بنده توجه پیدا کردم که چرا این باید خصوصی باشد البته خیال میکنم بهتر است که این مطالعه بشود و واقعا اگر یک نمایانی بکسی می دهند عمومیت پیدا کند و امادر مورد انتقال دفتر کارمند از وزارتخانه های دیگر بدستگاه اداری مجلس گویا بنده و جناب آقای عمیدی نوری کارمند قبلی مجلس بوده اند که برای یک کار فنی مخصوصی برای مدت قلیلی بیک وزارتخانه ای منتقل ش مانند (دکتر دادفر - جایش پر شده است الان و مجلس بوده ندارد) در صورتی که کارمند مجلس بوده اند و سابق خدمتشان هم اگر جناب آقای عمیدی نوری در مجلس بوده است و برای یک مامورتی واقعا منتقل

شده اند بنده از حضرت مستظاب عالی استدعا میکنم باین سوابقی که عرض کردم در صورتیکه کارمند مجلس بود و با انتقال آنها مواظقت کنید

دکتر دادفر - اگر کارمند مجلس بوده اند هیئت رئیسه می تواند دیگر این قانون نمی خواهد

عمیدی نوری - بنده فقط پیشنهاد مربوط به ماده سه این لایحه بود نه تمام لایحه **نایب رئیس** - بهر حال چون بعد از توضیح پیشنهاد شده یک نفر مخالف میتواند صحبت کند بنابراین باین باب برای گرفته شود آقایانیکه با پیشنهاد سکوت نسبت بنده سوم موافقت قیام فرمایند (ماده کمی برخاستند) تصویب نشد پیشنهاد حذف ماده سه می ماند برای رأی نهائی چون پیشنهاد دیگری نیست ماده چهار مطرح است و قرائت می شود

(ماده چهار شرح زیر قرائت شد)
بکاربرداری مجلس شورای ملی اجازه داده میشود مابه التماوت حقوق بازنشستگان و موظفین مجلس شورای ملی که ضمن بودجه های سالیانه پیش بینی شده میشود هر ساله اعتبار آنرا تأمین و به ذوی الحقوق پرداخت نماید

نایب رئیس - نسبت بنده چهارم نظری نیست (اظهاری شد) چون مخالفی نیست لذا رأی گرفته میشود بنده چهارم آقایانیکه با ماده چهار موافقت قیام فرمایند (آثار برخاستند) تصویب شد

ماده پنجم مطرح است و قرائت میشود (شرح زیر قرائت شد)
ماده ۵ - بوزارت دارائی اجازه داده میشود مبلغ چهل میلیون ریال از محل در آمد عمومی کشور برای خرید بقیه خانه های اطراف مجلس و ساختمان جدید بکاربرداری مجلس بپردازد

نایب رئیس - آقای صدرزاده **صدرزاده** - بنده قبل از اینکه وارد در مخالفت با ماده پنجم بشوم لازم میدانم که دو نکته را در اینجا تذکر بدهم یعنی بانوجه مذاکراتی که در این چند جلسه راجع به بودجه مجلس شده اولاً این مطلب صحیح است که ما نباید روح باسو بدبینی را در مردم تقویت بکنیم ولی اگر معایب و نقائص می بینیم باید در اینجا بگوئیم این وظیفه ماست و این محل معلی است که هر نمایندای معایب و نقائص را که می بیند باید تذکر بدهد و این تذکر بمنفعت مملکت و دولت است زیرا دادن این تذکرات سبب خواهد شد که دولت و مسئولین امور متوجه نقائص و معایب بشوند و در رفع آن کوشش بکنند بنابراین ما از همکاران خودمان که در اینجا مطالب را تذکر میدهند نباید تغصه بکنیم بلکه باید از تذکرات آنها نتایجی برای بهبود وضع بگیریم مطلب دومی که

بنده میخواستم اینچنان تذکر بدهم این بود که تصور فرمایند آقایان اعضای کمیسیونها که وقتی گزارشی به مجلس شورای ملی میدهند اگر بعضی از نمایندگان نسبت به آن گزارش ها نظری داشته باشند این باب عدم اعتماد به اعضای کمیسیونها است بهیچوجه چنین چیزی نیست ملاحظه بفرمائید اگر نظر کمیسیونها انتظار بود که باید جزء بجزء به موقع اجرا گذارده شود و نظیر دیگری بحث و یا شنیده نشود بفرموده آقای دکتر امیر حکمت به مجلس داده میشود همانطور اجرا می شد مجلس و کارمندان این است که هر کس نظری در امری دارد بحث بکنند شور بکنند انتقاد بشود و بعد برای اکثریت میگذارند اکثریت نسبت به هر مطلبی اظهار نظر کرد قاطع خواهد بود بهر حال بحث و فحش از وظایف و لوازم کارمندان است اما مطلبی که در ماده ذکر شده راجع بساختمان مجلس است در جلسه روز پنجشنبه صحبت شد و گفته شد که اینخانه هائی که در اطراف مجلس خریداری شده است حداکثر رضایت فرورنده گانرا فراهم کرده است میخواستم در اینجا تذکر بدهم و آن اینست که معامله دو طرفه دارد یکی فروشنده است و یکی هم خریدار است خرید از خزانه عمومی مملکت می شود (صحیح است) آن پولی که تأدیه میشود داده میشود بفرورنده از خزانه عمومی مملکت یعنی از مالیه آنها نیست که از انعام افراد این مملکت میگیرند این پولها می آید در خزانه عمومی جمع میشود و خانه می خردند برای مجلس بنابراین همان طوریکه رضایت فرورنده را در نظر میگیرند باید رضایت خریدار هم که در حقیقت جامعه است ملحوظ بشود (صحیح است) پس بهتر اینست که همیشه این رویه را تعقیب بفرمایند که خانه ای را که میخواهند برای مجلس بخرند قیمت عادلانه بخرند برای اینکه هم حقوق فرورنده ملحوظ بشود و هم حقوق خریدار که خزانه عمومی مملکت است همانطور که حقوق یک فرد محترم است فراموش نکنید که حقوق جامعه محترم تر است ولی اگر محترم تر نباشد افلا بقدر حقوق یک فرد محترم است (صحیح است) اما راجع به موضوع ساختمان بطور کلی بنده میخواستم عرض بکنم که این موضوع ساختمان بوضع خوبی پیش نیامد ملاحظه بفرمائید مجلس محترم سنایک دستگامعاری را خریدند بیک مبلغی و بعد بلافاصله کلنگی گذاشته برای خراب کردن آن بنا و یک بنا را شروع کردند که معلوم نیست چند میلیون تمام بشود از طرف دیگر مجلس محترم شورای ملی هم شروع کرده است در اینجا بیک بنائاتی را شروع خواهد کرد که ممکنست سی و یا چهل میلیون تومان تمام بشود در صورتیکه اگر منظور این بود که برای مجلس ساختمان شود اگر این طور شده بود که در همین جا و در همین بنا

و باخریدن این اراضی و داشتن مساحت کل یک بنائاتی ساخته میشد برای مجلس و از این بناها کتونی هم برای مجلس سنا استفاد میشد و اینست و مجلس مقتضه در یک جا بودند و باهم در تماس بودند کافی بود در همین سنا هم سبب شده است که در محافل و اجتماعات مردم وغالباً حرائد انتقاد کرده اند (بنایم) اگر ما خودمان این حرفها را بگوئیم آنها نمیگویند) اجازه بفرمائید خود جناب عالی هم این مطالب را می شنوید (بنایم - بنایم) بنایم طوریست ما مجال می دهیم که در عرض کنیم اینها بیک معطالی است که در خارج گفته میشود و خود آقای هم می شنوید چرا انکار میکنید ما میگوئیم که یک بنائاتی ساخته بشود ما هم امتناعی نداریم از اینکه بناهای خوبی ساخته بشود ولی میخواهیم بگوئیم که تمام اعتبار مجلس به ساختمان نیست در دوره اول مجلس جناب آقای حاج عزالمالک اردلان برای بنده تعریف میکردند که بعنوان تماشاچی در این مجلس میآمده اند در یک اطاق همه و کلاه می نشسته اند روی زمین ولی کارهائی کردند و خدماتی بمملکت کردند که در هر ۱۴ مرداد که جشن مشروطیت میشود از آنها یاد میشود کار اول ما اینست که بتوانیم یک خدماتی بمملکت بکنیم و یک باری از رفتن وضع و اعتبار مادر جامعه میشود اما راجع بساختمان این نکته را باید عرض کنم که وقایعی هم بعد پیش آمده ملاحظه بفرمائید این زلزله و حوادث جنوب و متعاقب آن حوادث مازندران و الان همانطور که امروز جناب آقای نخست وزیر در اینجا تذکر دادند حوادث ناگوار و زلزله های غرب و در یک همچو موقعی که رئیس دولت میگوید بودجه ای که سال گذشته تصویب شده است در حدود شصت میلیون کسر دارد من خیال می کنم برای حیثیت مجلس شورای ملی مناسب نباشد که در یک چنین موقعی باید بیک پول هنگفتی خرج ساختمان بکنیم ساختمانهای که فعلاً احتیاج ضرورت فوری ندارد (دکتر عدل - بعداً خواهیم داشت) بعداً جناب آقای دکتر فرصت هم خواهیم داشت اغلب آقایان در روزنامه ها می خوانند که این مدارس در یک اطاق و خانه هائی هست که در آنجا در فصل زمستان بیم خطر می رود و مجبور هستند اجباراً درس را تعطیل کنند ما اگر داشته باشیم اول باید مؤسسات فرهنگی را تقویت بکنیم و بعد مؤسسات بهداشتی و بهداشتی را تأمین کنیم و بعد مؤسسات دیگر بپردازیم بنده معتقد هستم که آقایان محترم موافقت بفرمایند اگر هم باید از این اعتبار استفاده بشود فقط برای خریدن همان خانه ها باشد برای اینکه این وضع فعلاً دیگر ناقص نیاید بشود و بقیه را بگذارید تا در سال بعد به بینیم وضع بودجه مملکت ما وضع حوادث

مملکت چه میشود اگر اجازه داد آنوقت آقایان تصمیم بگیرند از حالا تا آخر سال سه ماه بیشتر باقی نمانده است این یک نکته - نکته دیگری هم هست که بنده در جلسات متعدد حضور آقایان تذکر داده ام و در جلسات متعدد که قبل از طرح بودجه شد بسیاری از آقایان نمایندگان معترم برای بنا و ساختمان ابراز مخالفت میکردند حالاهم من تصور میکنم که آقایان نمایندگان معترم این نکته را در نظر بگیرند و بودجه مجلس را طوری تصویب بفرمائید که مورد انتقاد در این موقع در خارج از مجلس واقع نشود این بود عرایض بنده

نایب رئیس - آقای عمیدی نوری موافقتی؟

عمیدی نوری - خیر مخالفم

نایب رئیس - آقای مهندس هدایت موافقتی؟

مهندس هدایت - بلی

نایب رئیس - بفرمائید

مهندس هدایت - بنده خیال می کنم که برای جناب آقای صدر زاده یک سه ماهه می رخ داده باشد چون این ماده مربوط بساختمان اصلی مجلس نیست شما یک مقدار بنا فرموده اید و یک مقدار دیگر مانده میگویند برای اینکه این باغ کج و معوج نباشد تصدیق می فرمائید و بلاوه بوجوب اجازه ای که بهیئت رئیسه مجلس داده اید اقداماتی را شروع کرده است خود حضرت تعالی و کبیل دادگستری هستی اولاً قرارداد امضاء کرده اید ثانیاً نقشه جات آنرا بیک همه واگذار کرده اید و بودجه امضاء کرده اید تعهد قبول کرده اید و یک ساختمان کتابخانه در جنوب مجلس شروع کرده اید و این ماده مربوط بخانه این ساختمان است نه ساختمان اصلی شما اگر بخواهید ساختمان اصلی برای مجلس شورای ملی بکنید با دوسه میلیون تومان جناب آقای صدرزاده سرش بهم نمی آید این مربوط به این کار نیست این مربوط بساختمان کتابخانه و خرید زمین هاست ملاحظه بفرمائید این را برای روشن شدن حضرت تعالی عرض کردم ثانیاً اگر موضوع ساختن را مورد بحث قرار بدهید بنده در بودجه سال گذشته مجلس شورای ملی عرض نکردم و با باید واحد اکثر صرفه جوئی کردم که آقایان یک کاری را شروع نکنند و با باید واحد اکثر صرفه جوئی بشود حالا که تصمیم گرفته اید در یک دوری یک عملی را متوقف نمی توانید بگذارید و پس فردا خرابه های تفت چشمه را بگذارید در میان باغ مجلس شورای ملی و این پولی که خرج ساختمان می کنید همه اش تصور می کنید که این پولها هدر می رود این پولها خرج کوره پز و نجار و آهنگر می شود و اینها افراد این مملکت هستند (یکی از نمایندگان - مهندسین را نگفتید)

خرج مهندسین هم می شود چه فرقی میکنند این مربوط بآن بودجه در این بودجه هم آقایان کارپردازها هیچ راجع بساختمان عمل نکردند و اگر بخواهید از لحاظ فنی بحث بفرمائید این ساختمان فعلی معایب و نقائص زیادی دارد یکی جاندارد و یکی شیروانیش خراب است و سائل و اساسش هم کسرت کمیسیونها را که ما تشکیل می دهیم جا نداریم برای نشستن و بنظر بنده ماده پنج هیچ مربوط بساختمان اصلی مجلس شورای ملی نیست هر اصلاحی می خواهید بفرمائید ولی این را باید تصویب بفرمائید برای خریدن خانه ها رختخانه کتابخانه (صحیح است)

نایب رئیس - آقای خلعت بری بعنوان مخالف اسم نوشته اند بفرمائید

خلعت بری - موضوع ساختمان جدید مجلس یعنی آنچه که مورد توجه یکمده هست موضوع صرف چهل میلیون تومان و با اینکه پنج میلیون تومان است بطور اختصاصی بساختمان توجه بافکار مردم هم بنظر بنده تا حدی لازم است عده زیادی انتقاد می کنند که مملکت کسر بودجه دارد و مخارجی هست که واجب تر است مخارجی هم هست که در آینه باید در نظر گرفته شود مخارج واجب تر آنها می بود که جناب آقای صدرزاده بعرض آقایان رسانند مخارج آینه واجب یک قسمتش همان گرمک بکارمندان و مستخدمین دولت و افزایش حقوق مستخدمین دولت است که یک محلی می خواهد یک اعتباری می خواهد بنابراین مطلب این است که صرف چهل و پنج میلیون امسال و سال بعد و هر سالی چهار میلیون یاده میلیون تومان بوسیله این بودجه مجلس برای یک کاری که فعلاً لازم نیست ساختمان اصل است والا اگر بودجه داشته باشیم و پول هم داشته باشیم خوب ساختمان که ما از لحاظ مملکت نمی گوئیم بد است ولی حالا از ابطال سنگ مرمر آوردن از چک اسلواکی آجر آوردن که خوب نیست (مهندس هدایت - آقا ما کی گفتیم ما هم نکتتیم) آقا این ساختمان در شرایط فعلی مصلحت نیست اما کتابخانه ساخته شده و باید تمام شود و تکمیل شود و خانه هائی که باقیمانده است باید خریداری شده و تکمیل بشود بحث ما ساختمان اساسی مجلس است آنرا می خواهیم که متوقف بشود و از این پول از آن بابت مصرف نشود چون اگر این چهار میلیون تومان برای تکمیل کتابخانه و خرید بقیه خانه ها کافی است که ما حرفی نداریم و یک پیشنهادی هم داده شده است که کتابخانه تکمیل بشود و اراضی که باقیمانده خرید شده و بر آن مصرف نشود یعنی چهار میلیون تومان برای ساختمان اساسی مصرف نرسد و فعلاً ساخته نشود اما از لحاظ حقوقی یک مطلبی هست و قرارداد که با شرکت های مقاطعه کاری بسته شده است راجع به

ساختن یکی از آقایان گفتند که ماده ای بگذرد که لغو بشود این از اختیار مجلس خارج است یک امر قضائی است و مجلس در امور قضائی حق دخالت ندارد و سابقه بدی می شود ولی از نظر بنده اگر مخالفت کردم برای این بود که ساختمانی ساخته نشود مجلس هم مثل همه افراد اگر با یک کسی قرارداد دارد شامل قوانین کلی مملکت است یعنی اگر خسارت بکسی وارد آورد باید خسارتش را بپردازد و تازه اشکالی هم ندارد فرض کنید که یک کسی بیاد بیک میلیون تومان تقاضای خسارت بکند از لحاظ بودجه مملکت یک میلیون تومان می دهیم ولی پنجاد میلیون ساختمان نمیکنیم و از لحاظ بودجه مملکت ما چهل و نه میلیون تومان پس انداز می شود به علاوه زمین هائی که خریدیم چند برابر قیمت پیدا میکند و بیش از اینها ضرری نمی کنید بنا بر این بنده عرایضم در کلیات بود و مجلس شورای ملی نباید لایحه ای بگذراند که دخالت در قوه قضائیه باشد اگر هم خسارتی وارد آورد باید خسارت را بدهد و ساختمان کتابخانه و خرید این اراضی را تکمیل کند و بقیه را دخالت نکند یعنی مصرف از ساختمان اساسی بشود

نایب رئیس - آقای اختیار **سلطانمراد بختیار** - بنده اولاً می خواستم استدعا کنم که آقایان توجه بفرمایند که با امروز با در جلسه دیگر وقت بیشتری صرف کنیم که این بودجه تمام شود البته آقایان در بودجه دولت حرفی ندارند (عمیدی نوری - ما با خودمان راجع به ساختمان مجلس صحبت می کنیم دولت که نیست ساختمان مجلس صحیح نیست که شصت میلیون تومان خرج بکنیم) اجازه بفرمائید شما صحبت کردید من گوش کردم و حالا من صحبت میکنم و شما گوش کنید در سال گذشته بنده کارپرداز نبودم ولی آقایان نمایندگان و کبیل بودید آمدید و نشستید و رأی دادید که برای مجلس شورای ملی یک ساختمانی بشود (صحیح است) حالا چه باعث شده است (یکی از نمایندگان - آنوقت آقای سردار تشریف داشتند) بلی آقای سردار فاخر تشریف داشتند و بعد آقایان تشریف آوردند فرمودید که ساختمان مجلس نشود اولاً چه شده است که در ظرف این چند ماهه عقیده آقایان تغییر کرده است (یکی از نمایندگان - آن وقت هم یکمده از آقایان مخالف بودند) اکثریت را عرض کردم (قنات آبادی - حالا هم هیچکس اصراری ندارد که ساختمان جدیدی بشود ولی آقایان یک عده ای را انتخاب کرده اند که بیایند و در ساختمان نظارت بکنند متأسفانه این آقایان بهیچوجه حاضر نیستند که تشریف بیاورند و نظارت بکنند اگر میل دارند که یکمده ای

کارها پیشرفت بکنند یکمده ای شانه های تان را از زیر بار مسئولیت خارج نکنید هم رأی میدهند و هم میگویند چرا ساختمان - ن میشود ابتکار شمامت می خواهد یک کسی که انتخاب شده است بیاید و بگوید که آقا ما می خواهیم ساختمان بکنیم اقلاً ما بیست جاسه تشکیل داده ایم و دعوت کردیم از همکاران بسیار عزیز ما هم هستند و هیچوقت حاضر نشده اند که بیایند و بگویند که ساختمان صلاح نیست و صلاح هست اگر صلاح نیست این آقایان بیایند و ما حرف بزنیم و به بینند که حرف ما چیست همه اش نباید در جلسات علنی صحبت هائی کرد و گفت مردم اینطور میخواهند آقایان بیایند و بنشینند و این شهادت را داشته باشند که حرفشان را بزنند ولی راجع بساختمان بنده نمی گویم که ساختمان بکنیم اختیار ساختمان کردن و نکردن دست آقایان نمایندگان است حالا اگر در این قسمت بنده بهتان عرض میکنم بهتر است که از این صغری و کبری ها و بجای اینکه در بودجه مجلس آن یکی بگوید سک فرستاده اند بخارج و کی آمده و ساختمان کجا را کرده است بجای اینکه بیایم و رأی بدهیم که اینکار نشود اما اگر خیلی دلمان میسوزد بانک کشاورزی یا زنده میلیون تومان و بانک رهنی ۲۵ میلیون و اجاره منزل برای سازمان بر نامه ماهی چهل و پنجاه هزار تومان چرا کسی اعتراض نمی کند؟ کدام کسی سؤال کرد که چرا این کار را می کنید؟ حالا چرا میکنید چون اینکار بودجه اش مال مجلس است و دولت در این کار دخالت ندارد و خلاصه برف کسی بر نمی خورد (صحیح است - احسنت) حالا باینهمه قبول بفرمائید که بنده عرضی ندارم ولی آقایان راجع بساختمان اگر رأی دادید که ساختمان بشود و کارهای آنرا ندانید بنده می شنود که کتابخانه را قبل از اینکه بنده کارپرداز بشوم شروع کرده بودند

مهندس هدایت - ما یک میلیون خسارت میدهم ولی ساختمان نمیکنیم **سلطانمراد بختیار** - باز هم اگر آقایان رأی نمیدهند ما یک قرار دادی بسته ایم با مقاطعه کار و باید خسارت مقاطعه کار را داد ما باید این مهندسینی که برای ما نقشه کشیده اند و ما قرار داد بسته اند و ما تعهد کرده ایم باید تعهدات خودمان را انجام بدهیم و زور بردم نگوئیم اما اگر میل ندارید و رد شد بایستی آقایان الساهه تکلیف مارا روشن بفرمایند برای اینکه این مطلب مهمی است اگر الساهه مقرر دادی بستیم هر روز هر لحظه بفرمائید که ساختمان بکنید یا نکنید برداشت ما برای پرداخت مقاطعه کار و اجرای تعهدات در دسترنیاید بنده این را عرض میکنم که مادر سال ۳۶ هنوز یکسایه باینها پول نداده ایم (دکتر

دادفر - کار خوبی کرده است (نه همچو کار خوبی هم نکرده است)
قنات آبادی - هیچ کار خوبی نکرده است
دکتر دادفر - یوازی در مقابل کار باید داده کاری کرده است ؟
سلطانفر این اختیار شما که فرمودید از دانشکده حقوق آمده و قانون میدانید این چه فرمایشی است میکنید ؟ حالا اگر بنده که قانون نمی دانم این حرف را بزنم يك چیزی است کار را من و شما نباید تشخیص بدهیم باید مهندسین مشاور تشخیص بدهند و اگر ميل داريد که این کار شود این پول فقط خرج خرید خانه ها و بدهی مقاطعه کار و مهندسینی که برای ما کار کرده اند خواهد شد .
نایب رئیس - آقای عمیدی نوری مخالفید ؟
عمیدی نوری - بله
نایب رئیس - بفرمائید
عمیدی نوری - بنده عقیده ندارم جناب آقای سلطانفر این اختیار که اگر مباحثه ای در مجلس شورای ملی راجع باصول و قوانین میشود ما این مباحثات را چه له و چه علیه بحساب شخصی و با حساب خاصی در نظر بگیریم این بیانی که در اینجا شده که در مجلس شورای ملی اینهمه بحث می شود بنظر من منصفانه نیست بلکه خوشوقتی است و بایستی سرمشق باشد در قسمت های دیگر نه اینکه بگوئیم چرا در بعضی قسمت ها بعضی از آقایان اظهار نظر نمیکنند و در بودجه مجلس شورای ملی اظهار نظر میکنند بنده معتقد هستم مجلس شورای ملی حای بحث است و آقایان باید در قوانین مطالعه کنند و هر کس عقیده خودش را بگوید راجع ساختمان مجلس شورای ملی و سنا شدیدترین مخالفت ها را بنده کردم و پروا نمی دارم الان هم بهمان عقیده باقی هستم و معتقد هستم که در يك مملکتی که ما با این اوضاع و احوال کوزندگی میکنیم احتیاج باینگونه ساختمانها نداریم عرض کردم که بنده مجالس مختلف بعضی از کشورها را دیده ام هیچ جا را ندیدم يك فضای ۱۰ یا ۱۵ هزار متر مربعی را برای مجلس شورای ملی اختصاص بدهند بنده در دهلی مجلس هندوستان را دیدم در يك فضای چند هزار متر مربعی سه سالن دارد يك سالن را برای مجلس شورای ملی و يك سالن برای مجلس سنا و وسطش کنگره و در ظرف نیم ساعت مارفتیم و دیدیم این هست اما ما آمده ام و يك جائی را برای مجلس سنا که هم ارتش معلوم نیست که بکجا میرود اینجاست هفت هفتاد میلیون تومان در خارج هم مینویسند که برای نقشه مجلس شورای ملی شصدهزار تومان پول میخواهند (بگذرد از نمایندگان - برای ساختمان شصت میلیونی شصدهزار تومان زیاد نیست) در حالی که آن نقشه قبول نشده و این پول داده شده این خرجها زیبنده نیست چون این حرفها گفته میشود چون میگویند

که اختیار بودجه مجلس شورای ملی چون دست خودشان است اینجوری تصویرب می کنند چون اختیار بودجه بدست خود ماست باید بیشتر موشکافی بکنیم و بیشتر جلوی رابگیریم و این دلیل آن نیست که ما اعتماد به آقایان نداریم کمال اعتماد را بکار بردن از آن و کمال اعتماد را بکمیسیون محاسبات داریم ولی وظیفه ما این است که دقت بکنیم و نگذاریم که قوانین ما مخصوصاً قانونی که دست خودمان هست ناقص باشد و بنده با این ماده مخالفم و عقیده منتهی این است که بهتر بنده نمیدانم که برای خرید خانه از اعتبار پارسال خرج شده است آیاتمام ۷۰ میلیون خرج شده است آیاتمام ۷۰ میلیون ریالی که اینجا گذاشته اند بگذردش برای خرید خانه است و چندتا خانه است این مهندس ناظر خیال میکنم گویا بنده ما ماسمان مهندس نیست ولی در این مملکت زندگي میکنیم شاید خانه هم ساخته باشیم شاید کار عمرانی هم کرده باشیم عقلمان میرسد که هر چیزی يك حسابی و مقداری دارد مجموع این اقلام جمع میشود این قدر میشود (صفاری - يك کمیسیون ناظر هم هست) يك کمیسیون هم هست آقا که مخبر کمیسیون محاسبات هستند توضیح بدهند و ما بگویند روشن کنند که این چهل میلیون بگذردش مربوط به خانه است و بگذرد برای کتابخانه است و بعد توضیح بدهید که برای ساختمان این کتابخانه مجموعاً آورده اند چقدر است آیاتمام چهل میلیون تومان تمام میشود نمیشود که سردار در سال آینده چیست ؟ اینها مسائلی است مهم که باید مجلس شورای ملی در حین تصویب يك همچو ماده ای مسبق و مستحضر باشد اگر دید که این مطابق صرفه و صلاح و بنیه مملکت هست تصویب بکنند و اگر دید نیست نمیکند بنابراین بنده معتقدم که کار پردازی های محترم که کمال علاقه را به آنها داریم و با عراضی که میکنیم کمال حسن نیت را داریم فقط میخواهیم کاری برخلاف قانون نکنیم و بنده معتقد هستم که در این ماده به چه وجه اجازه ای برای ساختمان جدید برای مجلس شورای ملی نمی دهیم و همین وضع خودمان فعلاً خوب است اگر در آینده انشاء الله پول پیدا کردیم و بودجه مان هم متعادل شد اینکار را میکنیم و ساختمان متناسبی برای مجلس بنام میکنیم .
نایب رئیس - آقای دکتر امیر - نیرومند موافقت (دکتر امیر نیرومند - بله) بفرمائید .
دکتر امیر نیرومند - البته اکثر آقایان از سابق امر اطلاع دارند ، شاید بعضی ها اطلاع نداشته باشند که يك وقت بنا بود سنا بیايد و مقداری از این زمینها را بگذرد که يك بنائی بکند بعد هم پیش آمده و اتفاقاتی افتاد که مجلس سنا از این فکر منصرف شد . البته در درجه اول اگر آنها اینجام اند و دور هم بودند و احتیاجات هم بهتر مرتفع می شد بهتر بود ولی فعلاً چیزی است شده و نمی شود گفت که چون آقایان نکرده اند عرض کنم که بعد از مدتها دروازه دوره ۱۸ یا اوایل دوره ۱۹ يك اختیاراتی مجلس داد بهیئت رئیس و جناب آقای رئیس که بروید و ترتیب اینکار را بدهید . آقایان رفتند و نشستند و جلسات متعدد و مکرر تشکیل دادند و به اروپا فرستادند و نقشه گرفتند و يك اقدامات جدی کردند و نصف کارشان را تمام کردند و همه هم موافق بودند که می خواهیم . البته دلیلی هم دارد که میخواهیم الان که ملاحظه می فرمائید این ازها یوسیده است دارد میاید باین ، تحقیق بفرمائید این طاق شکسته است چون تیر آهن که نیست حال خوبی است ، چندی پیش آقای فروروزیر دارائی که داشت صحبت میکرد اگر نظرتان باشد گچ افتاد باین ، این طاق شکسته است نمیتوانیم تعیین کنیم یکسال ، شش ماه چهار ماه دیگر عاقبت يك سالن لازم داریم ، در تمام ایران يك مجلس است هر روز ساختمانهای سی میلیون و بیست میلیون در تمام ایران یکی است می فرمائید لازم نیست ؟ این چهار میلیون هم که مجلس نمی سازد این برای انعام کتابخانه است و برای خریدن این زمینها هم که مجلس ضرر نکرده است البته مجلس که نمیخواهد معامله گر باشد ، دوسه تا خانه دیگر باقی مانده است که بایستی بگذرد ولی قسمت ساختمان مجلس که حالا موضوع نیست البته وقتی که جناب آقای رئیس بر گردند و مجلس هم موافقت کرد خواهند ساخت و هیچ اشکالی هم ندارد .
نایب رئیس - دیگر مخالفی نیست ؟
احمد مهران - بنده اگر اجازه بفرمائید يك توضیحاتی دارم که لازمست عرض برسانم
نایب رئیس - اجازه بفرمائید پیش نهادت قرائت شود . توضیحات را بعداً بفرمائید پیش نهادت قرائت می شود . (پیش نهاد آقای دکتر بینا بشرح زیر قرائت شد)
 (مقام محترم ریاست مجلس شورای ملی پیشنهاد می نمایم ماده ۵ بترتیب ذیل اصلاح شود .
 ماده ۵ : وزارت دارائی اجازه داده می شود که تا مبلغ بیست میلیون ریال از محل درآمد عمومی کشور برای خرید بنیه اراضی اطراف مجلس و تکمیل ساختمان کتابخانه بکار پردازی مجلس بپردازد)
نایب رئیس - آقای دکتر بینا
دکتر بینا - بنده از وضع مجلس و از نظر نمایندگان محترم تشکر میکنم و استفاده میکنم آقایان محترم می خواهم

آنها اینجام اند و دور هم بودند و احتیاجات هم بهتر مرتفع می شد بهتر بود ولی فعلاً چیزی است شده و نمی شود گفت که چون آقایان نکرده اند عرض کنم که بعد از مدتها دروازه دوره ۱۸ یا اوایل دوره ۱۹ يك اختیاراتی مجلس داد بهیئت رئیس و جناب آقای رئیس که بروید و ترتیب اینکار را بدهید . آقایان رفتند و نشستند و جلسات متعدد و مکرر تشکیل دادند و به اروپا فرستادند و نقشه گرفتند و يك اقدامات جدی کردند و نصف کارشان را تمام کردند و همه هم موافق بودند که می خواهیم . البته دلیلی هم دارد که میخواهیم الان که ملاحظه می فرمائید این ازها یوسیده است دارد میاید باین ، تحقیق بفرمائید این طاق شکسته است چون تیر آهن که نیست حال خوبی است ، چندی پیش آقای فروروزیر دارائی که داشت صحبت میکرد اگر نظرتان باشد گچ افتاد باین ، این طاق شکسته است نمیتوانیم تعیین کنیم یکسال ، شش ماه چهار ماه دیگر عاقبت يك سالن لازم داریم ، در تمام ایران يك مجلس است هر روز ساختمانهای سی میلیون و بیست میلیون در تمام ایران یکی است می فرمائید لازم نیست ؟ این چهار میلیون هم که مجلس نمی سازد این برای انعام کتابخانه است و برای خریدن این زمینها هم که مجلس ضرر نکرده است البته مجلس که نمیخواهد معامله گر باشد ، دوسه تا خانه دیگر باقی مانده است که بایستی بگذرد ولی قسمت ساختمان مجلس که حالا موضوع نیست البته وقتی که جناب آقای رئیس بر گردند و مجلس هم موافقت کرد خواهند ساخت و هیچ اشکالی هم ندارد .
نایب رئیس - دیگر مخالفی نیست ؟
احمد مهران - بنده اگر اجازه بفرمائید يك توضیحاتی دارم که لازمست عرض برسانم
نایب رئیس - اجازه بفرمائید پیش نهادت قرائت شود . توضیحات را بعداً بفرمائید پیش نهادت قرائت می شود . (پیش نهاد آقای دکتر بینا بشرح زیر قرائت شد)
 (مقام محترم ریاست مجلس شورای ملی پیشنهاد می نمایم ماده ۵ بترتیب ذیل اصلاح شود .
 ماده ۵ : وزارت دارائی اجازه داده می شود که تا مبلغ بیست میلیون ریال از محل درآمد عمومی کشور برای خرید بنیه اراضی اطراف مجلس و تکمیل ساختمان کتابخانه بکار پردازی مجلس بپردازد)
نایب رئیس - آقای دکتر بینا
دکتر بینا - بنده از وضع مجلس و از نظر نمایندگان محترم تشکر میکنم و استفاده میکنم آقایان محترم می خواهم

مقدارش را کم و زیاد کنم کاغذ نیست يك باقی است بسیار دلنشین و با صفای اسمش هم باغ بهارستان و خانه ملت ایرانست (صحیحست) بعد اینجاست که تاز و انتقادات یادمان میدهند که قانون یعنی چه و معلمشان در دانشکده گفته قانون یعنی چه ؟ این هم يك نوع انتقادات و نظایر این مطالب بنده يك عمر فادت کرده ام به آزادمنشی و دمکرات . ما این همه همکاران محترم البته آزادی خواهان و دمکرات اما مطلبی که هست مادر انتقاد باید توجه کنیم يك جمله که بمنظور مریدان می شود گفت نگوییم و انتقاد را بعد اعتدال بکنیم و به آن حد انتقاد کنیم که در ذهن تصویب کنندگان این بودجه متلاطمه است والا بطرز مبالغه آمیز گفتن يك نوع بر خوردن گوی هم ممکنست داشته باشد در این انتقادات گفته شد که ما از خودمان شروع کنیم ما مجلس را اصلاح کنیم یا چنین و چنان بکنیم در حالی که این کلیات يك نوع کمپلکس برای مجلس می آورد هر کس که این صورت مجلس را میخواند تصوری کند که يك ذنب لایغری کسی را میگیرند
دکتر دادفر - آقا در مملکتی که شصت میلیون کسر بودجه هست پس ذنب لایغری چیست ؟
مهران - بنده مدت هاست که فرمایشات جنابعالی را شنیده ام حالا هم يك قدری آقا عراض بنده را بشنویید هر کس حق دارد يك جور فکر کند و افکارش را در قالب الفاظی که صلاح میداند بریزد . هم آقا بلایند صحبت کنید ، هم نطق بنده را خداوند متعال و خالق پروردگار کور نکرده (صحیح است) عرض کنم خیلی معذرت میخواهم راجع باین ماده ۳ (بعضی از نمایندگان - ماده ۵) بیخشید ماده ۵ یا راجع باین موضوع اسمش را ماده نمیگذاریم که باشکال بر بخورد . راجع باین موضوع تمام میانی استفاده می مجلس شورای ملی از اینگونه سطورى که در قانون بودجه سنوائی نوشته شده است تشکیل شده (بعضی از نمایندگان - کی گفته است آقا) آقایان این ماده ششم که مطرح است (بعضی از نمایندگان - بنده است) پنجم بیخشید از این ماده ۵ ما دو مقصود داریم یکی اینکه ساختمان کتابخانه بانجام برسد صورت وضعیتها بش بخرج قطعی منظور شود و همانطور که آقای سلطانفر اد بختیار گفتند قبل از اینکه ما کاربرد از شوم شروع شده است و ما اینکار را باید بانجام برسانیم ضمناً هفت ، هشت خانه گرانقیمت است که باید خریداری شود یکیش خانه دکتر جلالی است چند خانه گرانقیمت دیگر هم هست . قصد این است که این ۴ میلیون تومان اعتبار صرف تکمیل ساختمان کتابخانه و مخارج دیگر ساختمان اگر بشود و خرید خانه ها بنده هفت هشت تا است و اینکار باید

است تشکلات آن اینست که همه آقایان بیرون يك چنین دانشگاهی در طهران افتخار می کنند . وضع مجلس هم حالا همانجور است امروزش را می شود دید بیست سی سال دیگرش را هم می شود دید الان کیفیت کار مجلس اینست که جائی دیوار ندارد و يك ماده ساختمان هم وسط اینجا آمده است بالا يك ماده مال مجلس است يك ماده مال مجلس نیست و بقول معروف بعضی از این ساخته انها مثل نخود توی شله زردی در وسط فضای مجلس افتاده است فروشده گاش که خیلی اصرار ندارند که با مجلس معامله کنند با اصرار مجلس و ادای توضیحاتی از طرف هیئت رئیس است که آنها با کمال گذشت و فداکاری می - گویند که مسکنان را می دهیم که بشود جزئی از خانه ملت و افتخار هم میکنیم و اما مطلب از نظر بنده آقای عمیدی نوری این جورى که تجزیه و تحلیل می شود بگذرد می خواهید يك خانه ای برای ملت بنا کنید و بنیان آزادی و آزادمنشی را بریزید فکر میکنم به کوته نظران قضیه هم این است که بایستی نمایندگان مجلس از این فکر استقبال کنند حالا می فرمائید در شرایط خاصی هستیم و پول نداریم بنده عرض میکنم در جلسه گذشته گفته شد که ما نظرمان این نیست که ساختمان بزرگتر بسازیم و هیئت رئیس مجلس چنین تصمیمی اتخاذ نکرده است و نسبت بنقشه ساختمان بزرگ مصمم نیست (جمعی از نمایندگان - ما هم همین را میخواستیم) بنا بر این ملاحظه بفرمائید توضیحات بنده مشکل را حل کرد وقتی نکرده است آقایان اینقدر اظهار التهاب نسبت باینکه ساختمان شروع نشود ازومی ندارد آقا این ساختمانی که با بتون آرمه و در شرایط فنی برای این کتابخانه دارد ساخته می شود آخر ما از طرفی فرمایشات آقای دکتر شاهکار را گوش بدهیم که می گویند رفته کتابخانه نواقصی داشت و از طرفی یکماده از آقایان دیگر می گویند که چرامی سازید (بعضی از نمایندگان - کی گفته است آقا) آقایان این ماده ششم که مطرح است (بعضی از نمایندگان - بنده است) پنجم بیخشید از این ماده ۵ ما دو مقصود داریم یکی اینکه ساختمان کتابخانه بانجام برسد صورت وضعیتها بش بخرج قطعی منظور شود و همانطور که آقای سلطانفر اد بختیار گفتند قبل از اینکه ما کاربرد از شوم شروع شده است و ما اینکار را باید بانجام برسانیم ضمناً هفت ، هشت خانه گرانقیمت است که باید خریداری شود یکیش خانه دکتر جلالی است چند خانه گرانقیمت دیگر هم هست . قصد این است که این ۴ میلیون تومان اعتبار صرف تکمیل ساختمان کتابخانه و مخارج دیگر ساختمان اگر بشود و خرید خانه ها بنده هفت هشت تا است و اینکار باید

بانجام برسد ضمناً زنده های دور بهارستان بصورت صحیحی گذاشته می شود . این معوضه الان چند در پارچ دارد و حفظ و حراستش کار خیلی مشکلی است و هر روز گارد مجلس با مشکلاتی روبرو می شود و کم کم باید اینجا يك معوضه صحیحی تبدیل شود هیئت رئیس هم نظرش اینست که وقتی اینجا مرتب شد و منظم شد بعد بانصوب خود آقایان دست بساختن بزنند البته در موقع مقتضی که مملکت با مشکلاتی نظیر مشکلات فعلی روبرو نباشد . در این انعام عرض کنم که یکی از آقایان راجع بدخلالت قوه مقننه و قوه قضائیه صحبت کردند بنده خاطر هست که در جلسه گذشته عرض کردم مافراداد داریم راجع باین قرارداد همان - طوریکه گفته اند باید در شئون قضائی و داوری حل و فصل شود و استدعا میکنم که آقایان این قدر نسبت بقضیه و انتقاد چهار ماده بودجه خود آقایان بیش از بنده در و کالت سابقه دارند و سالیها بنظایر این رای داده اند گرفت و گیر فرمائید و مجلس را دچار احساسات و تشنجات لطفاً نفرمائید و خواهش میکنم این را تصویب بفرمائید بدهد دست ما برویم بنمایند گوی بدستور آقایان اقدام کنیم و درست کنیم خیلی هم معذرت میخواهم از اینکه تصویب ادم و حقیقه از لطف آقایان و انتقادات آقایان بسیار سیاست گزار و امیدوارم که این دورهای که ما مأموریت داریم بنده و آقای شادمان و آقای بختیار بطرزى که آقایان راضی باشند و وضع اداره مجلس تقاضا کند که حسن اداره اش در قانون هست که باریست مجلس است بطور خوبی تحت تعلیمات ایشان و نواب محترم رئیس ما وظایف خودمان را بنده و خوبی انجام بدهیم .
نایب رئیس - آقای صدرزاده موافقت بفرمائید .
صدرزاده - عرض کنم حضور محترم آقایان فرمودید اگر انتقاداتی راجع به بودجه می شود از موجود خودش خارج میشود بنده الان يك انتقاد بجائی میخواهم از بودجه بکنم و آن اینست که الان ماه نهم سال است بودجه دولت در اسفند ماه بتصویب نهم از سال می آید این انتقاد بجا بفرمائید . اگر ما بعضی عراض را نمیکنیم نسبت به کاران عزیز خودمان جسارت نمیکنیم بشرط اینکه آنها هم نظریات ما را اگر وارد هست قبول بفرمائید (صحیح است) اما راجع باین که بعضی از آقایان میگفتند بدولت ما اعتراض نمیکنیم آقایان فراموش فرمودند در پشت همین تریبون چند دفعه من بیانك کشاورزی حمله کردم که چرا ۱۴ میلیون خرج ساختمان می کنند توجه بفرمائید موضوع کشتیرانی مطرح بود گفتم اگر از این پول بخواهید استفاده عمارت سازی

بکنید من تعقیب میکنم شوال میکنم استیضاح میکنم اینها مواظف خودمان را انجام میدهم و دادم اینها امراجع بمرات فرمودند همه ناظری که فرمودند منظور آن ساختمانی است که ممکن است چهل و پنجاه میلیون خرج بردارد این کار با وضع فعلی مملکت مناسب نیست و برای مردم هم قابل هضم نیست استدعا میکنم آقایان متفقاً از اینکار صرف نظر بفرمائید امراجع بخرید بقیه خانه ها و برای تکمیل کتابخانه آقایان همه موافقت و گمان میکنم که برای این کارها فعلاً بیشتر از ۲ میلیون تومان ضروری نباشد و اگر ضرورت بیشتری باشد باز هم تقاضا کنید ما تصویب میکنیم این نکته خیلی واضحی است و سایر آقایان در همین زمینه پیشنهاداتی کرده اند من تصور میکنم که آقای مخبر محترم و کاربیر - دازان محترم هم با این نظر موافق باشند این قسمت ماده ۵ تمام میشود و اما اینکه بحث در بودجه بطول کشیده است این را باید در نظر داشته باشید که يك مطلب تازه ای در بودجه هست و آن انتقال جایگاه روزنامه رسمی است و اینها مطالبی است که ارزش ابتر دارد که در پارافش مذاکره و صحبت بشود امراجع ساختمان کتابخانه این نکته نا گفته نماند که مورد انتقاد بعضی هاست که چرا در قسمت جنوب ساخته شده است چون در ایران محل ساختمان در قسمت شمال است البته آقایانی که در این کار دخالت داشتند توضیحاتی فرمودند هم گفتنی بودیم ولی قائم نشدیم
نایب رئیس - آقای مخبر کمیسیون فرمایشی دارید بفرمائید
امید سالار - از مجموع فرمایشات آقایان اینطور استنتاج میشود که همه بحق یا ناحق خانه ها شروع شده تمام شود و ساختمان نیمه تمام راه ما بصورت فعلی نمیشود گذاشت و بنده گمان می کنم که این دو میلیون تومان کافی است چون ۹ ماه از سال گذشته و سه ماه بیشتر باقی نیست بنده تصور میکنم که کافی باشد و با همین پیشنهادی که آقا فرمودند موافقت میکنم و اگر آقایان کاربرد از آن دیدند که این مبلغ کفایت نکرد در بودجه سال ۳۷ که بایستی دردی ما بیاورد تا این میگویم
نایب رئیس - رای میگیریم باین پیشنهاد آقای دکتر بینا در اصل ماده چهل میلیون ریال است اما آقای دکتر بینا درخواست کرده اند که بیست میلیون ریال باشد و باین مبلغ تقلیل داده اند حالا این پیشنهاد مجدداً قرائت میشود (شرح سابق قرائت شد)
نایب رئیس - رای میگیریم باین پیشنهاد آقایانی که موافقت قیام بفرمائید (عده کمی برخاستند) تصویب شد پیشنهاد

دیگری قرائت میشود (پیشنهاد آقای دکتر دادفر آقای خلعت بری شرح ذیل قرائت شد)
 (پیشنهاد میکنم که ماده ۵ بشرح زیر اصلاح شود: ماده ۵. وزارت دارائی اجازه داده می شود که اعتبار لازم برای خرید بقیه خانه های اطراف مجلس و تکمیل کتابخانه مجلس بپردازد تبصره - ساختمان جدید مجلس شورای ملی متوقف میشود
نایب رئیس - آقای دکتر دادفر توضیحی دارید بفرمائید
دکتر دادفر - يك روزی نمایندگان دوره اول و دوم مجلس شورای ملی در این مملکت آمده اند روی زمین چمیانه زدند و لایحه استقراض از روسیه را رد کردند اما آمدیم در مملکت که الان شصده میلیون اظهار رئیس دولتش کسر بودجه داریم در مملکتی که آقای ابتهاج آمد در جلسه خصوصی گفت که بانک بین المللی کمک بایران را موقوف به تبدیل بودجه کرده است ما چهار میلیون تومان تخصیص ساختمان میدهیم این ذنب لایقتر است بنده پیشنهاد چیست؟ پیشنهاد بنده اینست که اولاً کتابخانه مجلس شورای ملی تشکیل بشود، بقیه خانه ها هم خریداری بشود چون خریدن این زمینها بضرر مجلس نیست هر وقت هم بفروشند پولش می ماند اما آن ساختمان اصلی را تا تبدیل بودجه مملکت ما متوقف میکنم (بعضی از نمایندگان آن در اینجا ازش بحث نیست) بنابر این اگر بحث نیست که بنده عرضی ندارم. پیشنهاد ما اینست که این چهار میلیون تومان به کارپردازی برای این منظوری که کارپردازان معتبر در نظر گرفته اند پرداخته شود ولی دیگر تمهیداتی که الا فرمودند از قبیل نقشه کشی و کنتراست و اینها از این به بعد شود.
نایب رئیس - آقای ارباب
ارباب - آقایان صحبت هایشان را بفرمائید تا بنده هم را هم عرض کنم چون حالا که نوبت آقایان است عرض کنم مفهوم این پیشنهاد با آن پیشنهادی که رد شد یکی است و هیچ فرقی ندارد تا اینجا اجازه میخواهم که يك مثلی بنده قبلاً عرض کنم بقول هم شهری آقای دولت آبادی يك مومنی که سرش مثل بنده موند داشت تگرگ خورد نوبی سرش شکست رفت دسته هاون را برداشت آورد رو به آسمان کرد و گفت ای خدا اگر میتوانی سر دسته هاون را بشکن چرا سر مرا می شکنی حالا آقایان سیلارها میاورند توی این مجلس همه را بانگرمی و احترام تصویب می کنید نقله کار بهائی که آنجا میشود که اگر ما عنوان کنیم بزلف یار بر می خورد یکی میگوید فلان آقا خوشش نمی آید سیلارها بودجه را تصویب کردید آگاهی که سر بفلک می کشید یکی برای کشاورزی یکی برای بیمه یکی برای چه و برای چه

مجلس شورای ملی که معلوم نیست برای ماها که فرصت نمیدهد اینجا جانی است که مرحوم صفائی بعد از نقلش رفت و رنگش معلوم نیست که ما باشیم ما برای خودمان نمیگوئیم ما برای آتیه این کشور میگوئیم وضع امروز کشور ما با آن زمانی که چمیانه میزدند و رای میدادند فرق کرده است ما امروز در روزگار دیگری هستیم و اگر مجلس محترم سنا پنجاه میلیون تومان خرج نمی کرد شما هم وسط باغ چمیانه میزدید اما تا آنها زیر سقف بلور نشسته اند که سنا تورند در يك مؤسسه قانونگذاری آنوقت شما چمیانه بزیدید اینجا شخصیت های بین المللی می آیند شما تماس میگیرند می آیند بمرکز قانونگذاری اینجا آبروی مملکت است. يك بام و چند هوا که نمی شود روز اول اگر آقایان برای ساختمان سنا رای نمیدادید برای اینجا هم رای نمیدادید این صحیح بود حالا چطور شده است که وسط کاریقه خودتان را چسبیده اید بنده مخالفم (احسنت)
نایب رئیس - پیشنهادی که اول از طرف آقای دکتر دادفر رسیده بود تعیین مبلغ نشده بود و اعتبار لازم ذکر شده بود بعداً اصلاح شد حالا آنچه مجدداً نوشته شده است و اصلاح شده است قرائت می شود.
 (شرح زیر قرائت شد)
 پیشنهاد می شود اینطور اصلاح شود: تبصره - اعتبار چهار میلیون ریال منحصرأ برای خرید بقیه خانه ها و تکمیل ساختمان کتابخانه استفاده شده بقیه بحساب صرفه جوئی برود و فعلاً ساختمان اصلی مجلس شورای ملی متوقف بماند.
نایب رئیس - این همان پیشنهاد است با تفاوت اینکه مبلغ همان چهار میلیون ریال تعیین شده است.
عمید نوری - يك پیشنهادی هم شده است که باین پیشنهاد باورقه رای گرفته شود.
نایب رئیس - آقای بزرگ ابراهیمی شما باین پیشنهاد موافقت (بزرگ ابراهیمی - مخالفم) آقای مرآت موافقت (مرآت اسفندیاری - مخالفم) آقای مهندس هدایت موافقت؟ (مهندس هدایت - مخالفم) آقای مشابهی موافقت؟ (مشابهی موافقت) بفرمائید
مشابهی - عرض شود که در اطراف بودجه ساختمان مجلس شورای ملی سخن رانی خیلی شده است و بنده تصور میکنم که اگر بهمین لایحه ای که از طرف دستگاه مربوطه تنظیم شده است و بمجلس شورای ملی داده شده است توجه میگردیم هیچ وجه من الوجوه نیازمند باین بحث و مذاکرات نبودیم زیرا در اصل قانون بودجه که تنظیم شده است اعتبار خواسته اند برای تکمیل ساختمان و برای خرید خانه هایی که در اطراف این صحن واقع شده است بنابر این پیشنهاداتی

که میشود که از ساختمان بزرگ خودداری نکنیم مورد تقاضا نبوده است که در اطراف آن بحث کنیم از این جهت بنده معتمد که همان مبلغ چهار میلیون ریالی که درخواست شده است برای تکمیل ساختمان و برای خرید خانه ها که عیناً همان پیشنهاد کارپردازی مجلس شورای ملی و حسابداری است مورد تصویب واقع شود
نایب رئیس - پیشنهاد شده است که با ورقه رای گرفته شود. قرائت میشود (پیشنهاد میشود که نسبت باین پیشنهاد با ورقه رای گرفته شود عمیدی نوری. دکتر امیر حکمت - صدرزاده - خلعت بری - توماج - دکتر امیر نیر و مند)
نایب رئیس - مطابق آئین نامه در صورتی که پنج نفر از حاضرین پیشنهاد کنند که باورقه رای گرفته شود با ورقه رای گرفته خواهد شد. بنابر این باین پیشنهادی که از طرف آقای دکتر دادفر داده شده بود و بعداً از طرف آقای عمیدی نوری اصلاح شد باورقه رای گرفته میشود يك مرتبه دیگر قرائت میشود (مجدداً شرح سابق قرائت شد)
 (اسامی آقایان نمایندگان بترتیب زیر توسط آقای نایب رئیس (منشی) اعلام و آقایان در محل نطق حاضر شده رای دادند)
 آقایان - قنات آبادی. مهندس بهبودی. قوام. دکتر بینا. عدل. صفاری. دکتر دادفر. بزرگ ابراهیمی. مهندس جفرودی. مهندس ظفر. محمودی. دکتر وکیل. مهندس هدایت. پناهی. پردلی. هدی. دکتر امین. دکتر فریدون افشار. قراگزلو. بوربور. امید سالار. صدرزاده. بیات ماکو. ابتهاج. مهندس فروهر. رستم امیر بختیار. فولادوند. سراج حجازی. مهندس فیروز اردلان. دولت آبادی. مهندس فروهر. مشابهی. احمد طباطبائی. اقبال. ارباب. جلیلی. کورس. فخر طباطبائی. حکیمی. دکتر امیر حکمت. توماج. دکتر نیر و مند. برومند. مرآت اسفندیاری. دکتر نفیسی. شادلو. قبادیان. بهبهانی. خلعت بری. عمیدی نوری. عامری. دکتر مشیر فاطمی. نصیری. دکتر آهی. اکبر. فرود. افغمی. کشکولی. معین زاده. سالار. بهزادی. دهقان. دشتی. ذوالفقاری. سلطانی. نایب رئیس - پیشنهاد تصویب نشد (آراء مأخوذه شمرده شده بیست و پنج ورقه سفید و بیست و پنج ورقه کبود با اسم هشت ورقه سفید با اسم علامت امتناع شمرده شد)
نایب رئیس - پیشنهاد تصویب نشد (اسامی موافقین - آقایان: بهبودی.

بهبهانی. پردلی. دکتر دادفر. افغمی. فرود. قوام. دشتی. دکتر فریدون افشار. صدرزاده. فخر طباطبائی. بوربور. دکتر امیر حکمت. حکیمی. کورس. ذوالفقاری. گیو. مهندس فیروز بیات ماکو. دکتر بینا. توماج. دکتر امین. عمیدی نوری. خلعت بری. اکبر.
 اسامی مخالفین - آقایان: نایب رئیس. مهندس سلطانی. محمودی. مهندس فیروز مهندس فروغی. شادلو. قنات آبادی. قبادیان. مرآت اسفندیاری. نصیری. فولادوند. دکتر امیر نیر و مند. رستم امیر بختیار. اقبال. قراگزلو. مهندس هدایت. دکتر عدل. سراج حجازی. مهندس جفرودی. پناهی. ابتهاج. صفاری. ارباب. دکتر نفیسی.
 ورقه سفید بی اسم علامت امتناع - ۸ برگ
عمیدی نوری - تا مردم بدانند که کی موافق است و کی مخالف است بعضی از نمایندگان - مردم خیلی چیزها میدانند.
نایب رئیس - پیشنهاد حذف رسیده است که قرائت میشود (شرح زیر قرائت شد)
 ریاست محترم مجلس شورای ملی پیشنهاد میکنم که ماده ۵ حذف شود.
 دکتر شاهکار
نایب رئیس - پیشنهاد دیگری رسیده است باصل ماده ۵ رای میگیریم اگر تصویب نشد که همان پیشنهاد حذف هم تصویب شده است و اگر تصویب شد دیگر موردی ندارد. آقایانی که با اصل ماده ۵ موافقت قیام کنند (اغلب برخاستند) با ۳۷ رای تصویب شد
۵ - اخطار نظامنامه ای آقای مهندس فروهر طبق ماده ۲۸ آئین نامه مهندس فروهر - بنده اخطار قانونی دارم. دوماه است که بنده تذکره دادم که لایحه ازدیاد سرمایه بانك کشاورزی و ساختمانی و رهنی در دستور قرار گیرد. بكمیسیون بازی افتاده است. کشاورزان مملکت نمیتوانند بیش از این صبر کنند چون دوماه گذشته است. طبق ماده ۲۸ بنده استدعا دارم در اولین فرصت جزه دستور قرار گیرد.
۶ - تعیین موقع و دستور جلسه بعد - ختم جلسه
نایب رئیس - جلسه را ختم میکنم جلسه آینده روز سه شنبه و دستور هم بقیه همین لایحه خواهد بود.
 (مجلس یکساعت بعد از ظهر ختم شد)
 نایب رئیس مجلس شورای ملی - **عماد ترقی**